در عليه‌ده غلطه‌ده (آره‌وه‌لك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ … համար … … գրութիւն պէտք է ուղղել

ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Նորատունկեան խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,"
Galata, CONSTANTINOPLE.

20 ՓԱՐԱ.

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան.	140 Ղրշ
» »	վեցամսեայ.	70 »
» »	եռամսեայ.	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան.	40 Ֆրն.
» »	վեցամսեայ.	20 »

Դրամի փոխարէն փոստի … կ'ընդունուի, 115 ղրուշի վրայ 100 ղրուշի համեմատ։
Տեղական քաղաքաց մէջ բաժանորդներուն … կը վճարուի։
Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի Խմբագրատուն։

20 ՓԱՐԱ.

ՀԻՒԱՆԴԱՐԱՆ ՇԻՇԼԻԻ ՄԷՋ

Գաղափարը զոր պիտի յայտնենք նոր չէ ու դժբաղդաբար մոռցուելու աստիճան անտես առնուած է. ինչ որ արգելք չըլլալէ զատ գրգիռ կու տայ՝ Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան կողմէ յաջորդ օրն իսկ հրապարակ հանել զայն, այս անգամ քիչ մը աւելի յուսալից, թէ լուրջ ուշադրութեան պիտի առնուի։ Հիւանդարանի բաժինը Հիւանդանոցի արդի շէնքէն անջատելով, Շիշլիի կողմը փոխադրելու առաջարկը լոկ դրական անցողակի կարծիք մը կամ անիրականալի խորհուրդ մը չէ նկատուած երբեք, այլ հանրութեան փափաքին ու բժշկական պահանջումներու համապատասխան ծրագիր մը, հազարումէկ առաւելութիւններով զորս մէկիկ մէկիկ թուելը աւելորդ յոգնութիւն մը պիտի ըլլար։ Այս տեղափոխութեան գաղափարը եթէ խրտչեցուցած է զանոնք որ կրնային գործադրել զայն, պատճառը դրամական նկատումներ եղած են. բայց երբ գործնական կերպով մտածելու ելլենք, պիտի տեսնենք որ կարծուածին չափ մեծամեծ գումարներու չի կարօտիր, վասն զի շինուելիքը, կամ շինել ուզուածը քարուկիր հոյակապ շէնք մը չէ, այլ 200ի չափ անկողին պարունակելու բաւականաչափ փայտաշէն տաղաւար մը, զոր կարելի ըլլայ հինգ-տասը տարին մէկ անգամ վար առնել ու վերանորոգել, միքրոպներու բոյն մը չդարձնելու համար այդ հիւանդարանը։ Ասոր համար չէ՞ք կարծեր որ 2-3000 ոսկին բաւէ։ Բարեսէր ազգային մը, որուն հետ կը խօսակցէինք այս նիւթին վրայ, ինքնաբերաբար յօժարութիւն յայտնեց,—արտօնելով մեզ յայտարարել Արեւելքի միջոցաւ,—այդ հիւանդարանին յատկացնելու Շիշլիի կողմը, ոչ շատ հեռուները, իր ունեցած 1800 կանգուն գետինը տասը տարուան համար, առանց ո՛ր և է փոխարինութեան։ Ահա ուրեմն առաջին դիւրութիւն մը կ'ընծայուի, ու կը մնայ միայն շինութեան ծախքն ու կազմակերպութեան հոգը։ Մենք այն հաւատքը ունինք, թէ այն հարուստները, որոնք տասնեակ հազար ոսկիներ յատկացուցին ու դեռ տրամադիր են յատկացնելու Եէտի-Գուլէի շէնքին կառուցման ու ամբողջացման համար, չպիտի մերժեն իրենց մասնակցութիւնը այս մարդասիրական ձեռնարկութեան ալ որ միւսին մաս պիտի կազմէ։

Եթէ այս կարգի բարերարութեանց նպատակը սփոփանք մը ընծայել է անտուն անտէր հիւանդներուն,—և ասիկա տարակոյս չի վերցներ,—բարերարողները պիտի յարին բնականաբար ամենէն աւելի օգտաշատ ու դիւրամատչելի եղանակին։ «Աչքէ հեռու՝ սրտէ հեռու» ժողովրդական առածին կենդանի ու տխուր օրինակներէն մէկն է Հիւանդանոցը զոր միայն Ս. Փրկչի տօնին օրը, հանգանակութեանց և «փոխան ծաղկեփունջի»ներուն առթիւ ու … քննադատութեան համար կը յիշենք։ Թո՛ղ Շիշլիի կողմերը կառուցուի մտադիր հիւանդարանը, և հայ բժիշկներու ճարտարագոյնները անձնուիրաբար պիտի այցելեն հոն. բարեկեցիկ ընտանիքներ շաբթուան մէջ միշտ քանի մը ժամ պիտի գտնեն երթալ նուիրելու համար հոգածութիւն մը որ փափուկ … րան մը ուր այն յուսահատ հիւանդները միայն կ'երթան որոնք դուրսը ո՛չ դեղ կը գտնէին ո՛չ անկողին. ընդհակառակը, հաւատքով ներս պիտի մտնեն՝ բժշկուած դուրս ելլելու համար. ունեւորն ալ, ընտանիքի տէր եղողն ալ, ցաւերով տանջուած ատեննին, չպիտի խորշին այդ հիւանդարանը երթալէ ինչպէս կ'երթան հիմայ գերմանական կամ ֆրանսական հիւանդանոցը։

Նորակազմ Հոգաբարձութիւնը, որուն անդամներուն անունները երաշխաւորութիւն մըն են արդէն թէ Ազգ. Հիւանդանոցը իր ապականութիւններէն, զեղծումներէն ու անկարգութիւններէն պիտի փրկուի, իրական ու հիմնական բարեկարգութիւններով, որոնց առաջինը նկատած են Բժիշկ-Տնօրէնի մը անուանումը, իր աշխատութեան ծրագրին մէջ անշուշտ տեղ մը պիտի տայ հիւանդարանի բաժնին անջատման ու կեդրոն տեղ մը փոխադրելու գաղափարին, զոր ուշ կամ կանուխ գործադրելու համար ըլլալիք առաջին փորձէն պիտի տեսնուի թէ հասարակութիւնը որքա՛ն կը փարի ու կ'աջակցի անոր։

Տ. Ա.

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

ՋՂԱՏԿԱՐՈՒԹԵԱՆ ՋԵՐՄ

Ջերմի նոպաներ (accès de fièvre, նեօպեր) իբր նշան ջղատկարութեան.—Ճահճային տենդին (բըրբմա) նշաններ եւ երեք շրջանը.—Ջղատկար ջերմէ բռնուած վաճառական մը որ իբր ճահճային ջերմէ բռնուած կը դարմանուի.—Ջղատկարներուն գլխացաւը։

Ջղատկարութեան մէջ արեան շրջանի և մարմնի տաքութեան խանգարումներն ալ կարեւոր տեղ մը կը գրաւեն։ Այս արեան շրջանի խանգարումներէն ամենէն կարեւորները սրտի բաբախումները և սրտի կեղծ ցաւերն են թէեւ, բայց աւելի առթիւ այդ վիճակներուն վրայ խօսելու պայմանաւ այս անգամ ջղատկար ջերմի նոպայի (accès de fièvre neurasthénique) վրայ քանի մը խօսք ըսել կ'ուզեմ։

Այս ջղատկարութեան ջերմի նոպաները այնչափ կը նմանին սովորական ընդհատ ջերմին (բըլթմա) որ շատ անգամ իբր ջերմ կը դարմանուի հիւանդութիւնը և «քինին» կը տրուի հիւանդին։

Շատերու յայտնի է՝ մանաւանդ ճահճային վայրեր բնակողներուն, թէ սովորական ընդհանուր ջերմի ժամանակ հիւանդը յանկարծ դողալ կը սկսի, շրթունքները և եղունգները կը կապուտնան, ակռաները իրարու կը զարնուին։ Այս առաջին շրջանէն վերջը կու գայ տաքութեան շրջանը. հիւանդը կրակներու մէջ կ'ըլլայ, գլուխը մէջքը սաստիկ կը ցաւին։ Յետոյ կու գայ քրտնելու շրջանը. հիւանդը առատ քրտինք կը թափէ և այդ քրտինքէն վերջը ինքզինքը կը գտնէ։

* * *

Ջղատկարութեան մէջ ալ ջերմի այս տեսակ նոպաներ կրնան պատահիլ՝ միայն թէ ջերմին երրորդ շրջանը՝ այսինքն քրտնիլը ամէն անգամ չի պատահիր և կամ այնչափ զգալի չ'ըլլար։ Հիւանդ մը Տոքթ. Լըվիլէնի խորհուրդ կը հարցնէ այս տեսակ ջերմի նոպաներու համար որոնք երկար ատեն ճահճային տենդի նոպաներ նկատուած են։ Այս անձը շատ գործունեայ վաճառական մըն է որ մեծ գործեր կը դարձնէ և ուղեղը չարաչար կը յոգնեցնէ եղեր. զօրաւոր մարդ մը ուսկայն՝ սովորաբար շատ քաջառողջ, գլուխը խոշոր և ուղեղն ալ միշտ զբաղման մէջ։ Տարին երեք կամ չորս անգամ և միշտ մասնաւոր չափազանց յոգնութիւններէ կամ սաստիկ մտազբաղութիւններէ վերջը յանկարծ ջերմէ կը բռնուի (դող և տաքութիւն բայց առանց շատ քրտնելու) որ երեք կամ չորս ժամ կը տեւէ։

Այս ջերմի նոպան միշտ մէկ անգամ կը բռնէ և անոր ընկերացող երեւոյթներն ալ հետեւեալներն են. ճակատը սեղմող … խատութեան պարապիլ։ Հիւանդը կը պատմէ նաեւ թէ այն միջոցին իր ազդրին առջեւի կողմին վրայ այնպիսի զգայազուրկութիւն մը կ'ունենայ որ տաբատին և մանաւանդ գրպաններուն մէջ գտնուած դմելի, դրամապանակ, բանալի և այլ նիւթերու հպումը անտանելի կ'ըլլայ։ Այս երեւոյթները շատ բացայայտ են. ջղատկարութեան նոպայ մըն է երեւան եկածը և տեղի տուող պատճառներն ալ հիւանդութեան բնութիւնը կը հաստատեն։

* *

Այս հիւանդին պատմութիւնը ցոյց կու տայ թէ որչա՛փ անհրաժեշտ է սխալ մը ճանչնալու և ուրիշ սխալի մը հետ չշփոթելու համար խիստ քննիչ սխալներ լաւ ուսումնասիրել եւ մանրակրկիտ կերպով քննել։ Ճակատը սեղմող երկաթէ շրջանակի մը զգացողութիւնը՝ որով հիւանդը իր զգացած գլխացաւին կերպը կը բացատրէ, ինքնին բաւական է ջղատկարութիւնը գուշակել տալու։ Արդարեւ ջղատկար անձերուն գլխացաւը (céphalée neurasthénique) իրեն յատուկ բան մը ունի և կը տարբերի ամէն տեսակ գլխացաւերէ։ Շատերը այսպէս կը բացատրեն իրենց գլխուն վիճակը. կարծես թէ ծանր կամ բերանը նեղ սաղաւարտ մը կամ կապարէ շրջանակ մը իրենց գլուխը կը ճնշէ. մեծանուն Շարքոյի ուշադրութիւնը գրաւած էր արդէն իրեն դիմող հիւանդներուն այս զգացողութիւնը, և այս կարգի հիւանդները իր ծանօթութեան տետրին մէջ սաղաւարտակիր անունով կը նշանակէր։ Յետոյ Տոքթ. Փիրայի նշանաւոր գիրքը կարդացած ժամանակ խիղճս հանգչեցաւ թէ իր սաղաւարտակիր անուամբ մկրտած հիւանդները Տոքթ. Փիրայի նկարագրած ջղատկարներն էին։ Ուրիշ ջղատկարներ ալ կը պատմեն թէ իրենց գլխուն բոլորտիքը խոշոր մատնի մը ունին, որուն ծանր քարը ծոծրակին կողմը հաստատուած ըլլալով, … կը քաշէ։ Երբեմն այս մատնիին քարը ճակատին կողմը կը հաստատուի և հոն կը ծանրանայ։ Կան նաեւ հիւանդներ որ կապարէ գտակ բացատրութիւնը կը գործածեն։

Սովորաբար հիւանդներուն այնպէս կը թուի թէ իրենց գլխարկը երթալով նեղ կու գայ գլխնուն։ Ուրիշ ջղատկարներ ալ կը գանգատին թէ իրենց գլխուն կէսը ծանրացած և ճնշուած կը զգան։ Ասոնք կէս սաղաւարտակիրներն են և ասոնց ջղատկարութեան գլխաւոր նշաններն ալ մարմնի մէկ կողմին վրայ կեդրոնացած ըլլալով, կիսաջղատկար կը կոչուին։

Զմոռնանք ըսելու որ երբեմն ալ հիւանդը ո՛չ սաղաւարտ, ո՛չ ցաւ կը զգայ, այլ պարապութեան, գլխու թեթեւութեան զգացում մը կ'ունենայ և կամ անբացատրելի անհանգստութիւն մը գլխուն մէջ, որ ըսել կու տայ իրեն թէ «զգացածը չի կրնար բացատրել»։

ՏՈՔԹ. Ե. ՄԱՍԻՍ

ՀԱՒԱՏԿԵՐԸ

Տնուորն ու գրայն, թաղին հինն ալ, նորն ալ, շուկայի խանութպաններն մինչև անկիւնի նպարավաճառը, դեռ այսօր ալ եթէ երբեք պէտք ունենան Մէրկէրին, ցորեկները անպատճառ սրճարանին մէջ՝ նարտի տախտակի մը առջեւ կը փնտռեն զայն ու գիշերներն ալ գինետան աղտոտ գաւաթներուն հետ գլուխ գլխու՝ օղին ալ խաղին ու հայհոյութեան հետ անոր համար կենսական պէտքեր ըլլալուն։ Օր մը օրանց մէկը պարապ չէր ելած զինքը հոն տեղունքը փնտռած ատեն, պայմանաւ որ «բլուլը»ը կանուխէն առնելու և կամ հրդեհի պահուն ջրհանին մէկ թեւը ուսին զարկած չըլլար։

Ծնած օրուան առաջին «ընկոյզ»ին հետ վերջի հայհոյութիւնն ալ նոյն թաղին մէջ թաղուած էր, այսօր մէկուն, վաղը միւսին երեսն ի վեր. վիրաւորիչ հանգամանքէ զուրկ նախատինքներ անշուշտ, սովորութիւն դարձած գրեթէ, միամիտ «ընկոյզ»ներուն պէս և անոնց չափ ալ անմեղ. կծու հեգնութիւններ պիտի ըսէր, որոնք ձեւը առաւել օծուն վէր քաշել կու տան ու կ'անցնին կ'երթան անմոռանալ յորձանքներով, առանց աղդած տաղտուկին զգալու։

Պզտիկութեան օրերուն տեսած էին զայն ամառը փոշիներուն հետ և ձմեռն ալ ձիւնին ու ցեխին պտտելութեանց մէջ. աղտոտ խմոր մը ինքն ալ անշուշտ, ցեխ ու հողէ շաղուած, ու միշտ նոյն պատառ… տանկ բան մը։ Այդ մարդուն խանձարուրը քուրջերով կապուած էր ծնած ատեն. շատեր դեռ կը յիշեն այս պարագան. հիմա կան որ կը գուշակեն թէ վաղը անոր պատանքն ալ անկողնի կարկատուած սաւան մը պիտի ըլլայ։

Տիտանի բարձր հասակը երբ կը ճօճէ ճամբուն վրայ, հաւսատերն կապուտին մէջ եթէ կ'երեւայ յատկանշանական բան մը՝ գրպաններուն մօտ փիղի մը ականջին պէս լայնցած ու մինչև ծունկերը սոթթուած տաբատէն ետքը, այն երբեմն նախշուն բայց այսօր, արեւին ու անձրեւին տակ գունատած «չալմա»ն է զոր դեղջուկ կեսարացիէ մը աղէկ գլուխ փաթթել սորվեցաւ չուրջը, մէկ ծայրը ուսէն ի վար երբ ծով իջեցնելով։ Մէջքը՝ միշտ նոյն կարմիր գօտին տեսնողներ կան քան տարի շարունակ, ինչպէս նաեւ ուսէն ի վար կախուած «մինթան»ը՝ որ տեսակ մը խորհրդանշան է Ջրհանկիրի կեանքին և որուն օձիքը ծածկող մանիշակագոյն թաւիշը մաս մը իսկ կապած է այսօր։

Կեանքը ամբողջ այդ մարդուն հետ ապրող մը օրին մէկը եթէ երբեք ուզէր հոգեբանութիւնը ընել անոր, չնչակը ատիկա հեշտ աշխատութիւն մը չպիտի ըլլար իրեն։ Հայրն ու մայրը ինքնահայրին պէս խամմներ ըլլալնուն, այսօր չպիտի որոշուէր թէ հօ՞րն է եղած, մօ՞րը կը նմանի, թէ ծուռ ու մուռ ինքնահօրը։ Խման մը եղած է ինքն ալ անոնց պէս, հայհոյած է ինչպէս որ պիտի հայհոյէր Ջրհանկիր մը՝ և նոյն իսկ ծնողքին ողջունթեանը իբր յատուկ յարկ միայն թաղին խօֆ…ին է հանցած. հիմա՛ ալ հոն կը պտտի դեռ, եթէ գիշերը գինետան անկիւնը և կամ սեղանի մը տակ չէ մնացած։ Արժանի զաւակը կրնանք խոստովանիլ զինքը ծնող միջավայրին, որուն բարքերը խորացուցած է ու կը յարգէ նուիրական մասունքի մը պէս. տեսակ մը սաղմոս, որ գտածը քաշեր է վրան և անանկ չորցեր։

Մէրկէրին վրայ դժուար պիտի ըլլար արտակարգ բան մը գտնել։ Ցեղը անցուկ է այսօր, չէ ամուսնացած և նոյն հին գիւղով մարդը կը մնայ դեռ, որուն դիւր չպիտի գար, բարոյականի տող մը խրատ. ինք իր համոզումներուն, ինք իր գաղափարներուն,—եթէ կարելի է այսպէս ըսել,—հաւատարմութեամբը դրօշացող մըն է՝ որ պզտիկուց ալ աղէկ ականջ չպիտի տար տարեցի մը յորդորներուն։

* *

Դեռ երկու տարի առաջ ամէն մարդ այս գանձիկ ու սովորական տիպարը կը կարծէր զայն. այսօր չի կայ մէկը որ անանկ մտածէ։ Հայ ծնողքի զաւակ, օր մը յանկարծ հաւատքը կերաւ Մէրկէր, որուն համար եկեղեցին պարզ տուն մը տարբերութիւն չունէր, և երգեցողութիւններն ալ փողոցի երգերուն անուշութիւնը չունէին. տարիներով կը խոստովանէր այս բաները։

Այդ հաւատկերութիւնը կրօնք մը կրօնք ցաւկողինը չէ, որովհետեւ Ջրհանկիրի հաւատքն էր միայն զոր ունէր, իրեն յատուկ քրիստոնէականով մը՝ որ բերնուց կը սորվուի, ուր ոչ Աստուածը տեղ ունի, ոչ ալ Եկեղեցին, և որուն մէջ կէս մը մամիկներն են որ իրենց տան հաւատալիքները դրած են, յետոյ նախապաշարումներ ամբողջ հաստուածներ ունին իրենց յատուկ, հազարումէկ աւելորդապաշտութեանց հետ։ Այս տեսակէտով պէտք է ըմբռնել իր հաւատկերութիւնը և արդէն, ինքն ալ մոլորուած գտնուելը չպիտի ըլլար բնաւ նոր վերացումներու մէջ աւելի խեւութիւնները մոռցող, հալա եկկոլոր մը՝ որ ուր ալ փոխադրուի, նոյն ալսի դեղեցկոտ երիվները պիտի պատցնէ եռեւն ի վեր։

Զարմանալին հոն է միայն որ ինչպէ՞ս կրցած է խարութիւն մը դնել ընտրած նոր կրօնքին մէջ. շլացում մը, անանկ չէ՞, քանի որ ամենէն առաջ նայուածքներն ալ քօղարկուելու կը ստիպուէին արեւին ոսկի լոյսերէն։ Բայց նիւթական շլացում մը ամենէն հաւանական ենթադրութիւնը պիտի համարէինք այսօր, վարդապետը ձեռքը սրճարանին առջեւ զինքը տեսած ատենիս։ Որովհետեւ խնկի ուղեղ մը փոխադրելու ենք զան կերնուս տակ, վայրկեանի մը մտածումը ունենալու համար թէ կ'ըմբռնէ ընդգրկած կրօնքը, թէ պզտիկ համոզում մը, ի՞նչ, մանաւանդ հատիկի չափ հաւատք մը,—եթէ երբեք հինցած չէք գտներ բացատրութիւնս,—կըր… պատարագի մը ներկայ գտնուելու, ձեռի համար անշուշտ, վարդապետէն առնուած հինգ ղրուշի նպաստին ու քանի մը նոր սորվուած բառերու հետ թաղը վերադառնալու համար։

Հոգեկանն ալ բնաւ ազդեցութիւն մը չէ կրած նոր կրօնքէն։ Սակայն երբեմն հայհոյելու կը հարկադրուի ինք իրեն դէմ, երբ թաղին լաճերը՝ ապագայ պաշտօնակիցներ հաւանաբար՝ ծաղրանքի ամէնէն լայն արտայայտութեամբ կը պոռան երեսն ի վեր.

—Հաւատկե՛ր…։

Կը հայհոյէ անոնց դէմ, պաշտպանութեան միակ միջոցը ատիկա ըլլալուն։ Եւ այդ հայհոյութիւններն են միայն որ ամէնէն զգալի փոփոխութիւնը կրած են հաւատքը ուխտելէն ի վեր։ Թաղին լաճերուն և կամ մերկ ու արեւին տակ սեւցած բումբերուն վրայ թառող ճանճերը վանած ատեն երբ դուրս կու տայ զանոնք, կարգ մը նուիրական բառեր ալ յաճախ մէկտեղ դուրս կ'ալլուին բերնէն. այդ պահերուն սպառնական կերպով կը ճօճէ ձեռքի վարդարանը՝ որ համրիչէ տարբեր նշանակութիւն չունի իրեն համար։

* *

Բայց ինչպէ՞ս որոշել այս մարդը։

Ապառաժին դէմ կոտրող զարնող թռչունին պէս պարապ տեղը պիտի փորձէինք անոր թափանցել։ Արդէն չպիտի ալ արժէր որ գլուխնիս ձեռքի մէջ առնէինք իր վրայ խորհելու համար. բայց ըսէ՛ք ջուրէն սեւցած անագի կտոր մը գտա՞ծ էք գետնէն անձրեւ օր մը. չէ՞ պատահած որ զայն արծաթ կարծելով քիչ մը շփած ըլլաք ու մէկ կողմը ճերմկցնելէ ետքը անշահ մետաղ մը ըլլալուն սրտնեղութեամբ համոզուած։

Այս պատահութիւնը կրած է այսօր Մէրկէրը «հաւատքի բերող» վարդապետը։

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ԳԱՒԱՌԱՅԻՆ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ԿԻՐԱՍՈՆ

Ամառը՝ թէեւ ուրիշ տարիներու հետ բաղդատմամբ նուազ տօթակէզ, սակայն շատեր գիւղագնացութեան փութացին դիմել, տակաւին ջերմին թալուկը չունեցած, և կողին նոր բերքին օգտութենէն չզրկուած։ Մեր գիւղագնացութիւնը, սակայն, շատ քիչ կրնայ բաղդատուիլ ուրիշ տեղերու գիւղագնացութեան հետ. Ոմանք՝ ջորիով՝ երեք օրուան ճամբայ յանձն առնելով, կ'երթան Թամզարա, Գարահիսար. ուրիշներ քիչ մը աւելի մօտ՝ մէկ կամ երկու օր հեռաւորութեամբ լեռնադաշտերու վրայ, քանի մը ամիսներ ճշմարիտ գիւղական կեանք մը կը վարեն, ապրելով այն նեղ ու մութ հիւղակներուն մէջ, զոր շինականը իրենց տրամադրութեան տակ դրած է, փոխարէն վայելելով սառնորակ ջուրին ու զով օդին հետ, մերկ ու լայնածիր բնութեան գունագեղ և հոյակապ տեսարանները։ Կան ալ՝ որ քանի մը ժամուան հեռաւորութենէն կը բաւականանան, խոյս տալու համար Թօլայխոյէն։ Իսկ անոնք որոնց բաղդը վիճակած է նստած տեղերնուն չշարժիլ, գէթ ծովային ծրի լոգանքները ունին, յոգնած ջիղերնին կազդուրելու. դժբաղդաբար, ինչ որ ծրի է յարգ չունի. և մինչ՝ կան ժողովուրդներ որ ամառը՝ հարիւրներ կը ծախսեն հեռաւոր վայրերէ փութալու Պոսֆորի կամ անոր քովերը, հոս շատ քիչեր օգուտ կը քաղեն անկէ. Միայն տղաքներն են որ օրն ի բուն կը զբօսնուն ծովին մէջ։

Մեր տղոց զբօսանքի ժամանակն ալ հիմայ է։ Դպրոցական ամավերջի քննութիւնները, ընդհանրապէս գոհացուցիչ, ամսուս սկիզբը վերջ գտան։ Ուսուցիչները առ հասարակ աշխատած էին, ու Պարոն և Տիկին Ծերմակեան իրենց ձեռքին տակ գտնուած քիչ մը թերի միջոցներով և 7 8 ամսուան պակաս շրջանի մը մէջ կրցած էին առաջ տանիլ աշակերտները, որչափ որ կրցանք գաղափար կազմել ներկայ գտնուելով քննութեանց մեծ մասին։ Ինչ որ ուսումներէն աւելի բարձր կը նկատենք, Պարոն և Տիկին Ծերմակեանի գլխաւոր հոգածութիւնն է բարեկիրթ քաղաքացիներ պատրաստել, գործ մը որ շատ կը յոգնեցնէ զիրենք, քանի որ ընտանեկան կրթութիւնը, որու պիտի յաջորդէր դպրոցականը, կը պակսի հոս մեր մէջ։

Կը մնայ մեզ այժմէն դրդել 98 99ի դպրոցական շրջանով։ Ամէն անգամ որ հոս դպրոցները բարեկարգել կ'ուզուի, մեծ մտահոգութիւն մը կը պատէ զմեզ, վասն զի դրամի պէտքը կը ներկայանայ, և այդ դրամը ժողովուրդն է որ պիտի վճարէ, քանի որ, իբրեւ հաստատ եկամուտ, տարեկան միայն 30—40 ոսկի մը թողած են … կամ անունի տակ, հանգանակութեամբ, որ անցեալ տարի շուրջ 110 ոսկիի հասաւ, այնպէս որ ունեցանք մերձ 200 ոսկիի գումար մը, որ չպիտի կրնայ բաւել նոր տարեշրջանին։ Արդարեւ՝ Կիրասոն՝ իր 200 էն աւելի երկսեռ տղոց 5 էն 17 տարեկան, տարրական նախակրթարանի մը կրթութիւնը տալու համար, ուրկէ պակաս կրթութիւն մը չպիտի կրնային երեւակայել, տարեկան 300 ոսկիի պէտք ունի։ Ուրեմն՝ այս տարի կը սպասենք որ ժողովուրդը հանգանակութեան ձեւին տակ, 200 ոսկի վճարէ վարժարաններուն, եթէ չ'ուզեր որ նախորդ տարիներու մէջ ծախսուածները ապարդիւն մնան։

Եկեղեցինիս որ ըստ օրէ թափուր կը դառնայ, որովհետեւ ժողովուրդը, հակառակ ամէն քարոզութեանց, չի կրնար հաշտուիլ իր զոյգ մը քահանաներուն հետ։

Ուրեմն՝ մեր յոյսը կը դնենք՝ աւելի մեր ժողովրդին կրթասիրական տրամադրութեանց վրայ։

Երբ հաշուենք թէ՝ Կիրասոնցին—հարիւր տուները միայն քիչ մը բարեկեցիկ կամ միջնակարգ—զանազան բարենպատակ հաստատութեանց համար, դպրոցն ու եկեղեցին միասին, տարեկան շուրջ 300 ոսկի դրամ կու տայ, և երբեմն ալ աւելին, չենք կրնար տարակուսիլ որ՝ մանաւանդ հիմա՝ երբ իր զաւակներուն թիւը աճած է, երբ կրթութեան և ուսման հարկը աւելի ստիպողական դարձած է, 100ին տեղ 200ը վարանի վճարել գէթ կարգ մը անպէտ ծախքեր՝ սուրճին և օղիին մասնաւորաբար, զեղչելով կամ ջնջելով։ Տարակոյս չենք ունենար, որովհետեւ հոս՝ 25-30 տարիներէ ի վեր դպրոցը գոյութիւն ունի։

Թաղական Խորհուրդը վաւերացուց 300 ոսկիի նախահաշիւը, և ժողովուրդը մեծ մասամբ բարեյօժար ստորագրեց հանգանակութեան նոր պատրաստուած ցուցակը, զոր հոգաբարձութեան անդամներէն մէկը պտըտցուց իրեն։ Տարեկան 20 ղրուշէն մինչեւ 1200 ղրշ. վճարող ընտանիքներ պիտի գտնուին։ Ուրեմն կրթական յաջողութեան առաջին քայլը առնուած է։

Հոգաբարձութեան անդամներէն անոնք որ վաղանցուկ խանդով մը սկսած և ապա թուլցած էին, հրաժարեցան, պարտականութեան ճամբան շատ դժուար գտնելով։ Անոնց տեղ նորեր եկան, աւելի թարմ ուժեր բերելով իրենց հետ։ Ուսումնական մարմինը պիտի բարեփոխուի։

Կիրասոն — ԱՐՄԵՆԱԿ

ԹԱՐԱՍՔՈՆՑԻՆԵՐՈՒՆ ՎՐԷԺԸ

Կարդացա՞ծ էք Տոտէի Թարթարէնին շարքը։

Երեք սիրուն հատորներու մէջ, Ֆրանսացի բնապաշտ հեղինակը ամբողջ գաւառի մը հոգեբանութիւնը դրած էր միակ տիպարով մը՝ Թարթարէնով՝ որ իբր նոր Տոն Քիշոթ մը կը մնայ այսօր Ֆրանսական գրականութեան մէջ։ Տոտէ ա՛յն աստիճան սուր, կծող եւ միանգամայն համեմուած դիտողութիւններով նկարած էր զայն, որ ամեն կողմէ կ'ըսէին թէ Թարասքոնցիները բնաւ չպիտի մոռնան վրէժ լուծել իրմէ։

Եւ իրաւ ալ այսօր կը լուծեն այդ վրէժը… Տոտէի յիշատակին կիսարձան մը կանգնելով։ Թարասքոնի քաղաքապետական խորհուրդը այս օրերս վարկ մը քուէարկեց այդ կիսարձանին համար, որ քաղքին գլխաւոր հրապարակին մէջ պիտի բարձրանայ։ Ծրագիրը պատրաստած են արդէն. պատուանդանին վրայ Տոտէի գիրքէն քաղուած սա պարզ ու պերճախօս արձանագրութիւնը պիտի դրուի.

Ֆրանսայի մէջ ամէն մարդ
Քիչ մը Թարասքոնցի է։

Ու տակը՝

Առ Ալֆոնս Տոտէ,
Թարասքոն երախտապարտ։

Ինչպէս կ'երեւայ, Թարասքոնցիները Տոտէի գործէն միայն այդ նախադասութիւնը միտերնին պահեր են։

Այս առթիւ շահեկան պիտի ըլլար յիշել հետեւեալ մանրավէպը։

Տոտէ, քանի մը տարի առաջ Թարասքոն կ'այցելէ եւ չուզելով քաղաք մտնել, ուղղակի դաշտային պանդոկ մը կ'իջնէ։

Պանդոկապետը զայն ճանչնալով երբ կը սկսի ժպտիլ, վիպասանը կը հարցնէ անոր.

—Ինչո՞ւ է որ ոխ պահած էք ինծի դէմ։

—Ուրիշներ կարելի է, կը պատասխանէ պանդոկապետը, բայց ես շատ մը պատճառներ ունիմ ձեր գործէն գոհ մնալու…

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՇՆՈՐՀ

Թօփհանէի կայս. նալաստանատանց Յանձնաժողովը այս անգամ եւս 1000 օսմ. ոսկիի գումար մը յղկած է Ազգ. Պատրիարքարան, գաւառացի կարօտելոց բաշխուելու համար։

ԳԱՐԱԿԷՕԶԵԱՆ ԿՏԱԿ

Ազգ. Վարչութեան կողմէ Գարակէօզեան Գրիգոր էֆէնտիին ղրկուած վերջնագրին պայմանաժամը լրացած և ոչ է պատասխան մը առնուած ըլլալով, Խառն Ժողովը բանակցութիւնները բոլորովին խզելու որոշում տուաւ իր երէկուան նիստին մէջ։

Այսօրինակ որոշումներ քանիցս տրուած և ետ առնուած ըլլալով, ասոր ալ վերջնական հանգամանքին վստահութիւն չի կրնար ըլլալ. մանաւանդ որ Գրիգոր էֆէնտիին հետ բանակցելու պաշտօն ունեցող Նորատունկեան և Ասատեան էֆէնտիները, որոնք երէկուան նիստէն բացակայ կը գտնուէին, պիտի յայտնեն յաջորդ նիստին թէ Գրիգոր էֆէնտի այս մասին պատասխան մը տալէ առաջ քիչ մը խորհելու պէտք ունենալը յայտնելով պայմանաժամի երկարաձգում մը ուզած է, և Խառն Ժողովը՝ որ բան մը չի կրնար մերժել Գարակէօզեան էֆէնտիին՝ այս փոքրիկ պահանջումին ալ պիտի համակերպի։

Խառն Ժողովը գումարուեցաւ երէկ Ղալաթիոյ խորհրդարանը, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր և ատենապետութեամբ Տատեան Բարձր. Յարութիւն փաշայի։

Ժողովը զբաղեցաւ գլխաւորաբար Գարակէօզեան կտակի և Եգիպտոսի առաջնորդական ընտրութեան խնդիրներով։

—Կը լսենք թէ Գուրտպէլէնի կրօնափոխութեան շարժման պարագլուխ Ամբակում Վրդ. Ազգ. Պատրիարքարանի կողմէ իրեն նկատմամբ տեղի ունեցած կարգադրութենէն խոյս տալու համար, Համեմականներու Պատրիարքարանը ապաւինած և իր դիմումը ընդունուած է Տ. Ազարեան Պատրիարքին կողմէ։

—Երէկ Պատր. Փոխանորդ Տ. Գաբրիէլ Մ. Վ. հրաժեշտի այցելը տուաւ Խառն ժողովին որ բարի երթ մաղթեց անոր։

—Պանդուխտ Հայ գիւղի քարահանքի խնդրին համար կազմուած յանձնաժողովը այսօր իր երկրորդ նիստը պիտի գումարէ Ղալաթիոյ խորհրդարանը։ Յարաբերական դիւանի տեսուչ Կարապետ էֆ. Խաչատուրեան հրաւիրուած է խնդրին անցեալին և զանազան հանգամանքներուն վրայ հարկ եղած լուսաբանութիւնը հաղորդել Յանձնաժողովին։

—[illegible] պիտի յանձնարարէ մայրաքաղաքիս Թաղ. Խորհուրդներուն որ Համազգային Անկելանոցը պատսպարուելու համար ղրկուելիք անկեալներուն տրուած թուղթերն իլմ-ու-խաբէրները տեղւոյն Թաղապետական պաշտօնատունէն վաւերացնեն, ինչպէս կը տրամադրէ Անկելանոցի ներքին կանոնագիրը. հակառակ պարագային, Անկելանոցի տեսչութեան կողմէ անընդունելի պիտի դատուին տրուած իլմ-ու-խաբէրները։

—Ազգ. Հիւանդանոցի Նոր Հոգաբարձութեան ընտրութեան առթիւ, վարչական Յանձնաժողովը Քաղաքական Ժողովին ներկայացուց իր վեց ամսուան համարատուութիւնը, ուրկէ կ'երեւայ թէ Հիւանդանոցի տարեկան մուտքն է 867,550 ղրշ. և ելքը՝ 942,240 ղրշ. Այս հաշուով 74,690 ղրշ.ի բաց մը կը գոյանայ զոր գոցելու համար Քաղաք. Ժողովին արտօնութեամբը մէկ քանի ծանօթ ազգայիններ հանգանակութեան ձեռնարկած և կիսով չափ հաւաքած են։ Յանձնաժողովը կարգ մը առաջարկութիւններ ըրած է Քաղաք. Ժողովին, որոնց գործադրութեամբը այս բացը գոցուելէ ետքը, առաւելութիւն մըն ալ պիտի կրնայ ձեռք բերուիլ։ Պոլսոյ և գաւառներու մէջ ի նպաստ Հիւանդանոցի լուցկի ծախել արգիլուած և այս մասին պէտք եղած գործողութիւնները վերջացած են, որմէ Յանձնաժողովը՝ սիկարի թղթին տարեկան 50,000 ղրշ.ի հասոյթին կրկինը կը յուսայ. նոյնպէս Յանձնաժողովը առանին 600 գանձանակներու տարեկան հասոյթը 500 ոսկի կ'ենթադրէ։ Յանձնաժողովը կը յայտնէ նաև թէ փոքր խնայողութիւններով և Հիւանդանոցի պէտքերը նուազուրդի գրութեամբ գնելով ծախքէն տարեկան 200 ոսկի զեղչած է։ Յանձնաժողովը ծախքի մասին վրայ այս չափ խօսելէ ետքը, ներքին բարեկարգութիւններու մասին ալ իր առաջարկութիւնները և կարգադրութիւնները կը յայտնէ, աւելցնելով թէ ընդհանուր կանոնագիր մը պատրաստած է որ պաշտօնեաներուն դասակարգութեան և անոնց պատասխանատուութեան, որբանոցի, արհեստանոցի, դեղարանի, պատսպարեալներուն ընդունելութեանը, հանգստեան թոշակի և պատժական օրէնքի բովանդակութիւնն է։

—Գրենական Յանձնաժողովը կարգ մը դասագրքեր յանձնեց Դպրեվանքի վերատեսչի օգնական Տ. Աղան Մ. վարդապետին՝ Դպրեվանքի մէջ պատսպարուած որբերուն տրուելու համար. Նոյնպէս յիշեալ վարդապետին յանձնուեցան Յանձնաժողովին տրամադրութեան տակ գտնուած այն գրքերը որոնք գաւառային դպրոցներու համար անօգուտ՝ բայց Դպրեվանքին մատենադարանը կրնան ճոխացնել։

Տ. Աղան վարդապետ վաղը կը վերադառնայ Արմաշ։

—Հիւանդանոցի Որբանոցէն Իզմիրի Որբանոցը ղրկուելիք 7 որբուհիները և 3 որբերը, այդ հաստատութեան Մայրապետներէն մէկուն առաջնորդութեամբ չորեքշաբթի օր ճամբայ պիտի ելլեն։

—Ուսումնական Խորհուրդէն և շրջանաւարտներու քննիչ Յանձնաժողովէն հետեւեալ հրաւէրին ու յայտարարութեան կրկին անգամ հրատարակութիւնը խնդրուած է մեզմէ.

«Ուսումնական Խորհուրդս այսու պաշտօնական յայտարարութեամբ կը հրաւիրէ մայրաքաղաքիս Պատ. Թաղական Խորհուրդներն և դպրոցական Հոգաբարձութիւնները, որպէս զի, ազգային կրթութեան կողմնական կանոնագրի ԻԸ և ԻԹրդ յօդուածոց տրամադրութեանց համեմատ, բարեհաճին իրենց խնամոց յանձնուած ազգային Տարրական Նախակրթարաններու երկսեռ շրջանաւարտ աշակերտները ներկայացնել Խորհրդիս կողմանէ ըստ օրինի կարգեալ Պատ. Քննիչ Յանձնաժողովին, կանոնական քննութիւն անցընելու, ըստ որոշեալ կարգացուցի և ապա ստանալու համար իրենց վկայականները, վաւերացեալ Ուսում. Խորհրդէս, յառաջ և հաւաքական հանդէսով, որ տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Սեպտեմբերին, Մայր-Եկեղեցւոյ մէջ, ընդ նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր։»

Ի դիմաց Ուսում. Խորհրդոյ

Ատենադպիր — Ատենապետ

Պ. Գ. ԲԷՐԷՍՏԷՃԵԱՆ — ՏՐ. Վ. ԹՈՐԳՈՄԵԱՆ

* * *

«Մայրաքաղաքիս ազգային Տարրական Նախակրթարանաց երկսեռ շրջանաւարտներու վկայականի քննութիւնք տեղի պիտի ունենան Բերայի մանկապարտիզին մէջ, ըստ հետեւեալ կարգացուցի.

1898 օգոստոս 11 Երեքշաբթի—Կրօնք, բարոյագիտութիւն, հայերէն լեզու։ —Օգոստ. 18 Երեքշաբթի—Ուսողութիւն և բնական գիտութիւնք։ —Օգոստ. 25, Օսմաներէն լեզու, պատմութիւն, աշխարհագրութիւն։ —Սեպտ. 1, Ֆրանսերէն լեզու, գծագրութիւն, գեղագրութիւն, երաժշտութիւն, տնտեսութիւն, ձեռագործ, կար և ձեւ։

Հետեւաբար կը հրաւիրուին մայրաքաղաքիս Թաղական Խորհուրդք և դպրոցական Հոգաբարձութիւնք, որպէս զի իրենց թաղի վարժարանին երկսեռ շրջանաւարտներն, եթէ ունին, բարեհաճին ներկայացընել Յանձնաժողովս, վերոնշանակեալ օրերու մէջ ժամ 2ին։»

Քննիչ Յանձնաժողով

Ատենադպիր — Ատենապետ

Ս. ԳԱԲԱՄԱՃԵԱՆ — Կ. Ս. ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Փոխանորդարանէ Ազգ. Պատրիարքարանի

Բաղչէցի Ղարիպեան Գրիգոր անուն [illegible] Ղասապ Շահէեան անուն աղջկան մը հետ ըստ օրինի ամուսնանալէն և վեց ամիս կենակցելէն յետոյ հեռացած է երկրէն առանց հետքը յայտնելու։

Կը խնդրուի Արդոյ Ազգայիններէ, որ եթէ երբեք յիշեալ անձին տեղը, կամ մեռեալ ըլլալու մասին ո՛րև է տեղեկութիւն ունին, հաճին մինչև ի վեց ամիս ծանուցանել յԱզգ. Պատրիարքարանն։

(Կնիք)

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇԱՐՈՒՄՆԵՐԸ ՎԵՐՑՈՒԱԾ.—Վերջին լուրի մը նայելով, Փիլիպպինեաններու և Բորթօ-Րիքոյի պաշարումը վերցեր է։ Նաւերը ազատ են նաւահանգիստները մտնելու։

ՔՈՒԲԱՅԻ ԱՊՍՏԱՄԲՆԵՐԸ.—Սանթիակոյի մէջ ապստամբներու կողմէ այժմ կատարուած գործողութիւնները ծանր դժուարութիւններ պիտի պատճառեն ամերիկեան կառավարութեան։ Զօրավար Շէֆթըրի զօրքերը Քուպայէն հեռանալէն ի վեր Գալիքսթօ Կարսիա իր հաշւին կը գործէ իր մարդերուն հետ. կը գրաւէ այն փոքր քաղաքները զորս սպանիացի զինուորները չեն կրնար պաշտպանել։ Հիմակ ապստամբները կը պաշարեն Հոլկուինը որ սովի ենթարկուելով պիտի ստիպուի անձնատուր ըլլալու։ Վաշինկթընի մէջ մեծ հոգ կը պատճառէ այս վիճակը, որովհետեւ կրնայ ըլլալ որ Ամերիկացիները, հաշտութիւնը ստորագրելէ յետոյ, պարտաւորուին կա՛մ ապստամբական կառավարութիւնը ճանչնալու և կամ կռուելու ապստամբներուն հետ։

ԲՈՐԹՕ-ՐԻՔՕ.—Սպանիացի զօրավար Մաքիաս կը հեռագրէ թէ Բորթօ-Րիքոյի ինքնօրինութեան կուսակցներէն մէկ քանի հոգի, Ամերիկացիներուն առաջարկած պաշտօնները մերժեր են։

ՄԱՆԻԼԱՅԷՆ կը հեռագրեն թէ սաստիկ փոթորիկ մը ծագելով չորս օր տեւեր է։ Հեղեղումներ առձեռ աւելով պատնէշները ողողուեր են։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ԾԱԽՍԵՐԸ.—Վաշինկթընէն կը հեռագրեն թէ պատերազմին ելքին առաջ բերած պահուստական պատճառներէն մէկն ալ սա է թէ Մ. Նահանգները ուրիշ տէրութեան մը հետ խնդիր չեն ունեցած, ինչ որ ամենէն աւելի արդիւնք է Անգլիոյ բարեկամական ընթացքին։

Պ. ԱԼՃԷՐ, Մ. Նահանգաց պատերազմական նախարարը, մեծ բուռն յարձակումներու առարկայ է։ Նախարարը ինքզինքը պաշտպանելու համար երկար նամակ մը հրատարակեց Նիւ-Եորք Հէրըլտի մէջ։ Քննադատողները կ'ըսեն թէ Վաշինկթընի պատերազմական պաշտօնատան դիւանները մեծամեծ սխալներ գործեր են պատերազմական կազմակերպութեան մէջ. թէև ինքզինքնին կը պաշտպանեն ըսելով թէ անպատրաստից գործելու պարտաւորուած էին, սակայն չեն կրցած նախատեսել արեւադարձային երկրի մը մէջ ըլլալիք պատերազմի մը դժուարութիւններն ու պէտքերը։ Արդէն Թամբայի մէջ զինուորները շատ նեղուեցան պատերազմի կազմակերպողներու անխոհեմութենէն։ Սանթիակոյի վրայ քալելու ատեն տաք երկրի մը յարմար եղանակով հագուած ու զինուած չէին. կերակուրնին շատ գէշ էր, մեծ մասամբ աղած ուտելիքներ ունէին։ Փոխադրութեան միջոցները այնչափ անբաւական էին որ զինուորները, իրենց զէնքերէն ու գոյքերէն զատ, երեք օրուան ուտելիք ալ կրելու ստիպուած էին. ուստի դժոխային տաքութեան մէջ մէկ կողմը նետեցին իրենց բեռերը, միայն հրացան ու փամփուշտ պահելով. շատեր ալ ճամբան կ'իյնային չկրնալով քալել։ Յառաջխաղացութիւնները ցերեկ ատեն տեղի կ'ունենային կիզիչ արեւի մը տակ. զինուորները անկարգ կը քալէին, ապաստան ոչ յանձն կը գտնէին։ Կ'ըսուի թէ Սպանիացիները փոխանակ իրենց դիրքերուն մէջ քաշուելու, եթէ առաջ քալած ըլլային, ամերիկեան արշաւախումբը գերութեամբ պիտի հալածէին մինչև ծովեզերք, և այսպէս պիտի կրնային ազատել Սանթիական։ Ասկէ զատ ճամբան Ամերիկացիներու թողած շատ մը ուտելիքները, եայլն ձեռք պիտի անցնէին։ Բայց Սպանիացիք այս պարագաներուն վրայ անտեղեկութիւն չառին։

ՓԻԼԻՊՊԵԱՆՆԵՐԸ.—Հաշտութեան յանձնաժողովին ամերիկեան անդամները, բաց ի Պ. Տէյ, Փիլիպպինեանները բոլորովին գրաւելու կողմն են։

—Հոնկ-Քոնկի ամերիկեան հիւպատոսը առաջարկեց զօրավար Մէրիթի որ Ակինալտոյի հետ ունեցած մտերմութենէն օգտուելով, աշխատի Ամերիկացիներուն և Ապստամբներուն յարաբերութիւնները բարւոքելու։ Զօրավար Մէրիթ խոստացաւ։

—Վաշինկթընէն կը գրեն թէ որովհետև հաշտութեան արձանագիրը չ'արգիլեր զինուորական առաքումները, ուստի Մ. Նահանգները ճամբայ պիտի հանեն Փիլիպպինեաններու համար պատրաստուած սատը հազար հոգին։

—Փիլիպպինեաններու համար կարգելի յանձնաժողովը Բարիզի մէջ պիտի գումարուի։ Ամերիկեան պատուիրակները պիտի ըլլան բարձրագոյն դատարանին անդամ Պ. Ալիսոն ու Պրաուն, արտաքին գործոց նախկին նախարար Պ. Օլնի, Բարիզի դեսպան զօրավար Բորթէր և Պ. Տէյ։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ.—Լոնտոնի մէջ մեծ յուզում կը տիրէ կառավարութեան այն յանկարծական որոշման համար, որով պաշտպանողական վիճակի մէջ պիտի դրուին Տանիմարքայի մայրաքաղաքին ծովեզերքները։ Արդէն մէկ քանի շաբաթէ ի վեր լուր կար թէ զինուորական տրտունջի կարգի ծովեզեր պիտի ըլլան, ինչ որ յետոյ պաշտօնապէս հաստատուեցաւ։ Կը կարծուի թէ զինուորական այս գործունէութեան պատճառն է Ռուսիոյ և Անգլիոյ յարաբերութիւնները, որոնք մտահոգութիւն կը պատճառեն։ Տանիմարքայի կառավարութիւնը արդէն 500,000 քրոնի ռազմամթերք գնեց. ուրիշներ ալ գնելու համար ստիպուեցաւ Խորհրդարանի քուէին սպասել։

—Նովոյէ Վրէմիա կ'ըսէ. «Եթէ Անգլիոյ հետ կռիւ մը կարելի է, այն ալ Չինաստանի մէջ չէ, այլ Հնդկաստանի հիւսիսային սահմանագլխին վրայ։ Հոն բաւական ատենէ ի վեր ամէն բան պատրաստուած ու կազմակերպուած է, զինուորական այն ամէն գործողութիւններու համար որոնց մեզ պարտաւորեն Անգլիացիներու չարակամութիւնը։»

—Տէյլի Կրաֆիք ալ այսպէս կ'ըսէ. «Եթէ Չին տրամադիր ըլլար հաստատական ընթացք մը բռնելու հանդէպ Անգլիոյ, բանակցութիւնները պիտի կրնային շարունակուիլ և Ամերիկայի ու Ճափոնի օգնութեամբ, կարելի պիտի ըլլար հաշտարար և դիւանագիտական համաձայնութիւն մը գոյացնել։ Նիւ-Չուանկի երկաթուղիին գործը անհետացուց այս յոյսը։ Արձանագրեալ դաշնադրութենէն յետոյ մեր ընթացքը, Ռուսիոյ նկատմամբ, պատճառ եղաւ որ ռուսական ազդեցութիւնը տարածուի դէպ ի Լիաօ-Թունկ։ Քիաօ-Չէուի գործէն յետոյ, Գերմանիոյ նկատմամբ մեր անբացատրելի մեղմութիւնը ստիպեց Ռուսիան գրաւելու Բորթ-Արթուրը։ Վէյ-Հայ-Վէյի գործէն յետոյ Գերմանիոյ տրուած ապահովութիւնները անկարելի ըրին մեր կողմէ ո և է օրինաւոր ընդդիմութիւն ընել ազդեցութիւններու շրջանակի սկզբունքին։»

—Տէյլի Մէյլ ալ կ'ըսէ. «Ամենակարճ միջոցի մէջ երկու ծանր հարուած տրուեցան բրիտանական ազդեցութեան Չինաստանի մէջ։ Դասը այլ ևս բաց չէ։ Երկիրը հիմա գիտէ թէ իւրաքանչիւր զիջում, բրիտանական քաղաքականութեան իւրաքանչիւր պարտութիւն պատերազմի մը հաւանականութիւնը կ'աւելցնէ։»

—Սթանտարտի Պերլինի թղթակիցը օգս. 11 թուով այս հեռագիրը ղրկած է. — «Պետերսպուրկի անգլիական նոր դեսպան Սըր Չարլս Սքոթ քառասունչորս ժամ մնալէ յետոյ այս առտու Պերլինէն ճամբայ ելաւ։ Պէրլին գտնուած միջոցին հեռագրով կատարեալ տեղեկութիւն առաւ Չինաստանի մէջ Անգլիոյ և Ռուսիոյ յարաբերութիւններուն վրայ։ Ռուսիոյ արտաքին գործոց վախճանեալ նախարար Պ. Կիրսի որդին, Բէլճիքի ռուս դեսպան Պ. Կիրս, Բարիզէն հոս եկաւ Բետերսպուրկ երթալու համար։ Մանչուրիոյ երկաթուղիներու մասին Ռուսիոյ և Չինաստանի միջև կնքեալ պայմանագրութեան համաձայն, Ռուսիա զինուորներ պիտի դնէ երկաթուղիի գծին երկայնքը, Չինաստանի սահմանագլուխները պաշտպանելու համար։ Ռուսիոյ կողմէ մինչև հիմա Ծայրագոյն Արեւելք ղրկուած զինուորները դէպ հարաւ կ'երթան։ Ասոնք կը բաղկանան հինգ գունդ Խազախէ և երկու հրետանիէ։»

ՔԱՐԻՒՂՈՎ ԹՆԴԱՆՕԹ.—Սպանեա-ամերիկեան պատերազմը ուսումնասիրելու համար ռուս կառավարութեան կողմէ ղրկուած սպաները տեղեկագրեցին թէ Ամերիկայի գործածած քարիւղով թնդանօթները մեծ յաջողութիւն ունեցած են։ Ռուսիոյ ծովային նախարարութիւնը կը խորհի ռուս նաւատորմին մէջ գործածելու այդ զէնքը։ Նախ չորս մարտանաւի մէջ դրուելով պիտի փորձուի, և եթէ յաջող արդիւնք ձեռք բերուի, գործածութիւնը պիտի ընդհանրանայ։

ՌՈՒՍԻԱ ԿԱՐՄԻՐ ԾՈՎՈՒ ՎՐԱՅ.—Նովոյէ Վրէմիա և ուրիշ առաջնակարգ թերթեր՝ խօսելով Ռուսիոյ, Կարմիր ծովու մէջ ածուխի կայան ընելու համար ձեռք անցուցած հողի մասին, իրենց գոհունակութիւնը կը յայտնեն. բայց ուրիշ կողմէ կը լսուի որ առայժմ վերջացած խնդիր մը չէ դեռ, և թէ այդ վայրը բոլորովին անյարմար է իբրև ածուխի կայան գործածուելու։ Առ այժմ Ռուսիա, Կարմիր ծովու մէջ իր վաճառականական և զրահաւոր նաւերուն ածուխ տալու համար, անգլիական կայաններուն պէտք ունի։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ.—Տանիմարքայի Թագաւորին առողջական վիճակը բարւոքած ըլլալով, Եորկիոս Թագաւորը, որ Քոբէնհակ կը գտնուի, Բարիզ պիտի երթայ, ուր մէկ քանի օր պիտի մնայ։

—Միջազգային քոնթրոլի յանձնաժողովը նպաստաւոր կարծիք յայտներ է Յունաստանի հասոյթի աղբիւրներուն և ելմտական ընդհանուր կացութեանը վրայ։ Հաւանական է թէ Յունաստան պիտի կրնայ վերահաստատել իր ելեւմուտքը և որոշեալ ժամանակէն առաջ ազատիլ քոնթրոլէն։

—Կոստանդին իշխանը և Սոֆիա իշխանուհին, որոնք Քրոնպէրկ կը գտնուին, այս շաբաթ Բետերսպուրկ պիտի ուղևորին և անկէ Քոբէնհակ։

—Պատերազմին վիրաւորուած սպաները ու զինուորները շքադրամ մը պիտի ստանան։

—Աթէնքի զինուորական հրամանատարը հրամայեց վերահաստատել Լարիսայի վերաքննիչ ատեանը, [illegible] տերը տեսնուին։

—Թոփիլանաւերը թորփիլ արձակելու փորձեր պիտի կատարեն։

—Նէկրէբոնթէի ծովածոցին մէջ ժամանակէ մը ի վեր տարօրինակ երեւոյթ մը կայ. ծովին մակերեւոյթէն քիչ մը վար ջուրերը սեւ են մելանի պէս. կ'երեւայ թէ ծովին յատակին բղխած սեւ ջուրէ մը կը գոյանայ. կը կարծուի նաև թէ սիւլֆիտրիք կազեր դուրս կ'ելլեն։ Այս մասին գիտական ուսումնասիրութիւններ պիտի կատարուին, որովհետեւ հրաբխային ժայթքում մը կ'ենթադրուի։

ԴԱՆՈՒԲԻ երկաթէ դուռներու ջրանցքին մէջ աշխատութիւնները աւարտեցան. մաքրելու գործողութիւնը միայն մնացած է, ուրկէ վերջը ջրանցքը պիտի յանձնուի կառավարութեան, և հաւանօրէն այս տարի սկսի բանիլ։ Ջրանցքին վերի կողմի շինութիւններն ալ աւարտելու վրայ են, որով հոսանքներու ամբողջ մասը, Մոլտովայէն մինչև Թուրնօ Սէվէրին, յառաջիկայ մայիսէն առաջ կատարելապէս նաւարկելի պիտի ըլլայ։ Այդ թուականէն պիտի սկսին անցքի տուրքը գանձել, Լոնտոնի ու Պէրլինի դաշնադրութիւններուն համաձայն։ Հունգարիոյ առեւտրական նախարարութիւնը Օրսովայի մէջ վարչութիւն մը պիտի կազմէ, երկաթէ դուռներու նաւարկելի ճամբան լաւ վիճակի մէջ պահելու, հոսանքներու մէջ նաւուղղութեան գործը կանոնաւորելու, նաւամիգութիւններու հսկելու և վերոգրեալ տուրքը գանձելու։ Ջրանցքին մէջ հոսանքին չափազանց արագութեան պատճառաւ կառավարութիւնը նաւաքարշ ընդծովեայ պարան մը յանձնարարած է, Ռէնի գետի նաւարկութեան համար գործածուածին նման։ Այս պարանը պիտի կրնայ մինչև 600ական թոնօ նաւեր քաշել. այս կերպով նաւամիգութիւնը ամէն տեղ ու ամէն եղանակի մէջ ապահովուած է։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ պատերազմական նախարար Պ. Ֆոն Կոսլէր, կայսեր հրամանաւ, վերջերս այցելեց Քրուփի զինագործարանը Էսէնի մէջ. Զինուորական շրջանակներու մէջ շատ կը խօսին այս այցելութեան վրայ։ Վիլհէլմ Բ. յանձնարարեց պատերազմական նախարարին, խորհրդակցիլ զինագործարանին տնօրէններուն հետ թէ ի՛նչ միջոցներ ձեռք առնելու է վերջին պատերազմին փորձառութիւններէն օգտուելու, վերաբերմամբ ռազմական գործիներու մաշելուն, մանաւանդ մեծ տրամագծով թնդանօթներուն։ Նախարարը մանրամասն տեղեկագրով մը այս խորհրդակցութիւններու արդիւնքը անձամբ պիտի մատուցանէ կայսեր։

ԹՐԱՆՍՎԱԱԼԻ կառավարութիւնը նախադրութեան առաւ ծրագիր մը որով ադամանդները հանելու գործողութիւնը կը կանոնաւորէ։ Այս ծրագիրը պատրաստեցին մասնագէտ պաշտօնեաներ։

ՍԹՈՔՀՈԼՄԻ մէջ հոկտ. 7ին պիտի տօնուի Պերցէլիուս գիտունին մահուան յիսուներորդ տարեդարձը։ Եւրոպայի բոլոր գիտական հաստատութիւնները ներկայացուցիչներ պիտի ղրկեն։ Պերցէլիուս 1819ին Բարիզ երթալով ընդունուեցաւ Լաբլասի, Պերթոլէի և Առակոյի կողմէ։ Երեք տարի յետոյ Փրանսայի Ակադեմիային անդամ ընտրուեցաւ։

ԱՆԳԼԻՈՅ ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ.—Ճիպրալթարէն կը հեռագրեն թէ Միջերկրականի անգլիական նաւատորմին մեկնումը, որ մօտերս տեղի պիտի ունենար, յետաձգուեր է մինչև նոր տնօրինութիւն։

ՍՈՒԷԶԻ ՋՐԱՆՑՔԸ.—Ներկայ տարուան առաջին վեցամսեային համար պատրաստուած վիճակագրութենէ մը կ'երեւայ թէ Սուէզի ջրանցքէն ամէնէն աւելի անգլիական նաւերը անցած են։ Յունուար ամսուն 189 անգլիական նաւ անցած են 516,443 թոնօ տարողութեամբ։ Յետոյ կու գայ Գերմանիա, 33 նաւ 88,631 թոնօ։ Փետրուարի մէջ անգլիական նաւերու թիւն է 177, տարողութիւն 507,225, իսկ գերմանականներունը 25 և 60,024 թոնօ։ Մարտի մէջ 194 անգլիական ու 28 գերմանական, ապրիլի մէջ՝ 210 և 28, մայիսի մէջ՝ 214 և 37 և յունիսին՝ 212 և 27։ Երրորդը Փրանսան է և չորրորդը՝ Հոլանտան։ Յետոյ կու գան Աւստրիա, Իտալիա, Նորվեկիա, Ռուսիա և Սպանիա։ Եգիպտական նաւերէն միայն յունիսի մէջ չորս նաւ անցած են 4,104 թոնօ տարողութիւնով։

ԽՈՋԱԿԻ գինները եւրոպական հրապարակներու մէջ բարձրացան։

ԼՈՐՏ ՊԷՐԷՍՖՈՐՏ Չինաստանի մէջ կատարելիք ուղեւորութեան միջոցին պիտի ուսումնասիրէ թէ բրիտանական վաճառականութիւնը հոն ի՛նչ ապագայ ունի և թէ Չինաստանի կառավարութիւնը մինչև ո՛ր աստիճան պիտի երաշխաւորէ անգլիական դրամագլուխներու ապահովութիւնը Չինաստանի ներսերը։

ԲԱՐԻԶԻ ԵՒ ՊԷՐԼԻՆԻ միջև հեռաձայն պիտի հաստատուի, Բրիւսէլի կայանին միջոցաւ։

ԱՄԷՆԷՆ ՍՐԸՆԹԱՑ ՇՈԳԵՆԱՒԸ.—Ամերիկացիները Հուտսոն գետին վրայ փորձեցին զբօսանաւ մը, Էլէք, որ ժամը 37·39 մղոն տարօրինակ արագութիւն մը ցոյց տուաւ, Թուրպինիայէն քիչ մը աւելի։ Էլէք ունի 24 մեթր երկայնութիւն և $2^1/_2$ լայնութիւն։

ՀԵԾԱՆԻՒՈՎ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ.—Պ. Կէլորիք որ հեծանիւով Աթէնքէն ճամբայ ելած էր, Բարիզ ժամանեց. այս ուղեւորութիւնը կատարեց քսան օրէն։

ՍՈՒՏԱՆ.—Աթպարայի բանակետղէն առնուած հեռագիրներու նայելով, քաղաքակրթութիւնը երթալով մուտ կը գտնէ այդ կողմերը։ Նեղոսի եզերքները կարգ մը շուկաներ հաստատուած են, որոնց թիւը օր օրի կ'աւելնայ։ Այս մեծ բանակետղին մէջ կան սրճարաններ, և յոյն ու արաբ խանութպաններ։ Հողէ շինուած խրճիթներու մէջ օշարակ և այլ զովարար ըմպելիներ կը ծախուին զինուորներուն։ Բանակետղին մէջ ամէն օր զինուորական նուագածուներ կը նուագեն։ Այս տեղեր մէկ երկու ամիս առաջ այնչափ վայրենի ու խոպան վիճակի մէջ էին, որ հիմակուան կացութիւնը անհաւատալի կ'երեւայ։ Զինուորները ամէն օր յարձակման մարզանքներ կը կատարեն։ Օմտուրմանէն առնուած վերջին լուրերու նայելով, Սուտանցիները որոշեր են վերջին ծայր դիմադրել եգիպտական զօրքերու յառաջխաղացութեան, բայց թէ ո՛ւր պիտի կատարուի դեռ յայտնի չէ։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ինը մարտանաւեր ի մօտոյ Փալէր (Յունաստան) կը սպասուին։

ԲԱՐԻԶԻ ռուս դեսպանատան նաւային կցորդ Պ. Մարթինով Բորթ-Արթուրի ռուսական զրահաւորներէն մէկին հրամանատար կարգուեցաւ։ Ասոր յաջորդեց Պ. Շէյն։

ՌՈՒՍ ԵՒ ՉԻՆ ԼԵԶՈՒՈՎ ԼՐԱԳԻՐ.—Վլատիվոսթոքի մէջ ռուսերէն ու չինարէն լրագիր մը պիտի հրատարակուի, որուն համար 150,000 րուպլի դրամագլխով ընկերութիւն մը կազմուած է։ Տասներկու էջէ պիտի բաղկանայ և Չինաստանի ներքին ու արտաքին վաճառականութեանը վրայ պիտի խօսի։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Հեռագրական և Թղթատարական վերատեսչութեան վարչական Խորհուրդին անդամ անուանուեցաւ Պորտուգալի կառավարիչ Մուխլիս պէյ։

—Գոնեայի նահանգին Ագսէրայ գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Միլքիյէ վարժարանին նախկին շրջանաւարտ Մահմուտ Ճէլալէտտին էֆ.։

—Բ. կարգի Օսմանիյէ պատուանշան տրուեցաւ Բէչքթայի օսմ. ընդհ. հիւպատոս Լութֆի պէյի և Եաֆայի երկաթուղիին արտօնատէր Եասէֆ Նավոն էֆ.ի. Գ. կարգի Մէճիտիյէ՝ Էնկիւրիի ու Գոնեայի նահանգներուն Կ. Պոլսոյ գործակատար Շէհամ պէյի։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ.—Սթանտարտի Աթէնքի թղթակիցը կ'ըսէ. —«Օսմ. կառավարութիւնը բարեկամական զգացումներ կը տածէ Յունաստանի նկատմամբ։ Բ. Դուռը ծանոյց թէ երկու կառավարութիւններու միջև առկախ մնացած խնդիրները երկուստեք կարգուած պատուիրակներու միջոցաւ կարելի պիտի ըլլայ կարգադրել, որով ուրիշ տէրութիւններու իրաւարարութեան դիմելու պէտք չկայ։ Հելլէն կառավարութիւնն ալ հաւանեցաւ այս առաջարկութեան։»

—Աթէնքի քաղաքական ակումբները ու մամուլը գոհունակութեամբ կը խօսին այն մեծարանքներուն վրայ զորս Վեհ. Սուլթանը հաճեցաւ ընել Յունաստանի նախորդ նախարարապետ Պ. Րալլիի նկատմամբ։ Յունաստանի հանրային կարծիքը, կ'ըսէ Լ. Հէլլէն, կատարելապէս համոզուած է թէ անհրաժեշտ է բարեկամական յարաբերութիւններ ունենալ օսմ. կառավարութեան հետ։ «Յունաստան ամէնէն աւելի պիտի օգտուի այս կացութենէն։ Երկու կողմին միջև հիւպատոսական ու նաւարկութեան պայմանագրութիւնները ի մօտոյ պիտի կնքուին, գոհացուցիչ արդիւնքով մը։»

—Երկու կառավարութիւններու միջև որոշուեցաւ արտածման մաքս չառնել այն բերքերէն որոնք օսմ. կառավարութեան թողուած տեղերու մէջ հասած են, Հելլէնացի ապրանք են և Յունաստան ղրկուելու սահմանուած։

—Թուրքիոյ և Յունաստանի միջև պայմանագրութիւն մը պիտի կնքուի ոճրագործներու յանձնման համար։ Դեսպան Իսքերլէթ Մաւրոկորտաթօ այս մասին հարկ եղած հրահանգը ստացաւ Աթէնքէն։

—Աթէնքի օսմ. դեսպան Րիֆաթ պէյ Յունաստանի արտաքին գործոց նախարարին տուաւ մէկ օրինակը այն տեղեկագրին զոր դեսպանատան Ա. Քարտուղար Հաքքը պէյ պատրաստած էր՝ Թեսալիոյ մէջ իր կատարած ուղեւորութեան արդիւնքին վրայ։ Տեղեկագիրը, որուն բնագիրը Բ. Դրան ղրկուեցաւ, կ'ըսէ թէ Լարիսայի մէջ մէկ քանի ջամիներ անարգուեր են։

—Թուրքիոյ և Յունաստանի միջև կնքելի հիւպատոսական պայմանագրութեան խառն յանձնաժողովը, զոր կը կազմեն Հաշուակալութեան Ատենին նախագահ Հասան Ֆէհմի փաշա, Բ. Դրան օտար թղթակցութեանց քարտուղար Նուրի պէյ և Բ. Դրան իրաւագէտ խորհրդական Հագգը պէյ ու Նորատունկեան Գաբրիէլ էֆ., երէկ գումարուեցաւ։ Աթէնքի լրագիրները կ'ըսեն թէ յանձնաժողովին պայմանագրութեան հիմնական կէտերը որոշելէ յետոյ, հելլէն պատուիրակները Աթէնք պիտի երթան և խորհրդակցութիւններու շարունակութիւնը դեսպանատան պաշտօնեաները պիտի կատարեն։ Բայց Մոնիթէօռ կը հերքէ այս լուրը և կ'ըսէ թէ հելլէն կառավարութիւնը այս մասին դեռ որոշում մը տուած չէ։ Պ. Սթեֆանոս արձակուրդով Աթէնք պիտի երթայ և մէկ քանի շաբաթ վերջը Կ. Պոլիս վերադառնալով, իբրև Ա. պատուիրակ պիտի մասնակցի բանակցութիւններուն։

ԵՄԸՆ.—Կայս. Իրատէ մը հրամայեց հիմակուընէ ամէն միջոց ձեռք առնել, որպէս զի ժողովուրդը այս տարի ալ ածուխի նուազութենէն չնեղուի։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆԻ միջև եղած թղթատարական պայմանագրութիւնը վերանորոգելու համար, կայս. Իրատէ մը հրամայեց Կ. Պոլսոյ մէջ խառն յանձնաժողով մը կազմել և մինչև որ վերանորոգուի առաջուան տրամադրութիւնները գործադրել։

ՀԱՄԻՏԻԷ ՀԵԾԵԼԱԶՕՐՔԵՐ.—Խնուս գաւառակին (Կարին) կեդրոնին մէջ ժողովուրդին և Համիտիէ հեծելազունդերու հանգանակութեամբ զօրանոց մը կը կառուցուի երկու գումարտակ զինուորներու համար, որոնք Համիտիէ հեծելազունդերու հրամանատարին իրաւասութեանը տակ պիտի գտնուին։

ԴԱՏԱԿԱՆ նախարարութիւնը ծանոյց ամէն կողմ որ պարտք ունեցող պաշտօնեաներու ամսաթոշակներուն մէկ քառորդը երբ դատարանի վճռով վար դնել որոշուի, գանձումը չուշացնեն ու չձգձգեն, այլապէս պատճառ եղողներուն տուժել պիտի տրուի։

ԱՆԳԼԻՈՅ ԵՒ ԻՏԱԼԻՈՅ ԲԱՄԲԱԿՆԵՐԸ.—Անգլիական կառավարութիւնը նկատելով որ Իտալիոյ բամբակները Թուրքիոյ մէջ կը մրցին անգլիականներուն հետ թէ՛ գինով և թէ՛ տեսակով, քննութիւն մը կատարել տուաւ Կ. Պոլսոյ դեսպանատան միջոցաւ որ հաստատեց թէ իտալական ապրանքները մրցելու վիճակի մէջ են և թէ Անգլիոյ գործարաններու արտադրութիւնները յարգ չեն գտներ Թուրքիոյ շուկաներուն մէջ։

ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ՊԱԶԱՐԻՆ յանձնաժողովը, անտառներու և հանքերու նախարար Սէլիմ Մելհամէ փաշայի նախագահութեամբ, կը խորհրդակցի վիճակահանութեան կազմակերպութեանը վրայ։ Քսան ղրուշ՝ ոչէն զատ՝ զանազան գիներով տոմսակներ ալ շրջաբերութեան պիտի հանուին։ Յանձնաժողովը պիտի հսկէ վիճակահանութեան գործառնութիւններուն վրայ որոնց պիտի աջակցի Օսմ. Պանքան։ Դեռ որոշուած չէ թէ վաճառական Թանթավիզատէ ու Նէմիզատէ տոմսակները ամբողջովին պիտի գնե՞ն թէ ոչ։ Ասոնք առ այժմ առաջարկած են տոմսակները ծախելու աշխատիլ։

ԱՒՍՏՐԻՈՅ կայսեր ծննդեան 69րդ տարեդարձին առթիւ, այսօր Սանթա-Մարիա եկեղեցւոյն մէջ գոհաբանական աղօթքներ կարդացուեցան։ Ներկայ էին դեսպանատան ու հիւպատոսարանի պաշտօնեաները և աւստրիա-հունգարական գաղթականութեան երեւելիները։ Դեսպանատան գործակատար Պ. Մաչիօ կէս օրէն առաջ շնորհաւորական այցելութիւններ ընդունեց։

—Օսմ. պանքան շոգենաւը այսօր դրօշակներով զարդարուեցաւ և կէս օրին թնդանօթ արձակեց։

—Կայս. պալատան և Բ. Դրան կողմէ

պաշտօնեաներ աւստրիական դեսպանատունը երթալով շնորհաւորական այցելութիւն տուին։

ՍՕՖԻԱՅԻ կայսերական գոմիսէրութեան օգնական՝ Ֆրանսերէն թղթակցութեանց քարտուղար Օննիկ էֆէնտի Մինէճեան մայրաքաղաքս ժամանեց։

ԻՏԱԼԱՑԻ ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐԸ.—Այս առտու Շիշլի գերեզմանատան մէջ հոգեհանգիստ կատարուեցաւ Խրիմու պատերազմին մեռնող իտալացի սպաներու եւ զինուորներու համար։ Դեսպանատան ու հիւպատոսարանի պաշտօնեաները և գաղթականութեան երեւելիները ներկայ գտնուեցան։

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԸ.—Մուսթաֆա Փաշայի գաւառակին մէջ վերջին օրերս տեղացած յորդառատ անձրեւները Մարիցայի ջուրերը յորդեցին։ Այս պատճառաւ երկաթուղիի գիծը, Մուսթաֆա-Փաշայի և Գառըքէօյի միջեւ, մէկ քանի տեղերէն փլասւեցաւ։ Նրւերջարթի երեկուն Սիրքէճիէն մեկնող եւրոպական կառախումբը խորհէ մնաց։ Վիեննայէն եկող կառախումբը, որ երէկ առտու եւրոպական ժամ 6.38 ին Սիրքէճի պիտի հասնէր, ինչպէս նաեւ Սրնեւեան ճեպընթացը որ ժամ 11.45 ին պիտի գար, պարտաւորեցան կենալ, առաջինը Մուսթաֆա Փաշաի մէջ և երկրորդը՝ Հարմանլը։ Բայց գիծը նորոգուած ըլլալով Եւրոպական Սուրհանդակը այս առտու ժամանեց։

ՀՈԼԱՆՏԱՅԻ դեսպանը որ բացակայ կը գտնուի, մէկ քանի օրէն Կ. Պոլիս պիտի դառնայ։

ՍԵՐՊԻՈՅ դեսպանը առջի օրը այցելութիւն տուաւ Թնդանօթարանի վերատեսուչ Զէքի փաշայի։

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ նորակառոյց եկեղեցիին օծման հանդէսին առթիւ Սօֆիայէն մասնաւոր կառախումբ մը Կ. Պոլիս պիտի բերէ պուլկար երեւելիներ։

ՀԵԼԼԷՆ ՍԻԱԶԱԿՆԵՐ.—Հելլէն սահմանագլխին վրայ չէզոք պահակութիւն ընող օսմ. զինուորներ թշնամիներ հելլէն աւազակներու հանդիպելով, ասոնց երեքը սպաններ են, իսկ միւսները փախեր են։

ԻՇԽԱՆ ՄԱՎՐՈԿՈՐՏԱԹՕ.—Աթէնքի լրագիրները կ՚ըսեն թէ Կ. Պոլսոյ հելլէն դեսպան իշխան Մավրոկորտաթօ հրաժարական մատուցեր է իր կառավարութեան։

ԾՈՎԱՀԷՆՆԵՐ.—Օսմ. և հելլէն կառավարութիւնները կ՚որոշեն որոշեցին՝ Միջերկրականի մէջ ծովահէնութեան առաջքը առնելու համար։

ՀԱՆԻԱ (Կրետէ) գտնուող իտալացի տասներկու ոստիկան և երկու սպայ Իտալիա ուղեւորեր են։

ԹԱՇԻՐ ՊԷՅԸ ՎԻՐԱՒՈՐՈՂԸ.—Բերայի Պատժական Ատեանը երէկ դատեց Նաւըսպին քննիչ պաշտօնեաներէն Ապտի էֆ.ն որ ամբաստանուած էր թէ անցեալները Թագսիմի կողմը Մուլէ-Թէկի արտօնատէր Թաշիր պէյի վրայ յարձակելով երեւէն վիրաւորած է։ Դատարանը անպարտ արձակեց Ապտի էֆ.ն, որովհետեւ վկաներով հաստատուեցաւ թէ Ապտի էֆ. նոյն միջոցին իր պաշտօնին գլուխը կը գտնուէր և դէպքէն տեղեկութիւն չունէր։ (Իգտամ)

ԿԱՐՆՈՅ ՀԱՆՔԵՐԸ.—Կարնոյ Իտուրքի ժողովը որոշեց տեղւոյն Թաղապետութեան անունով մենաշնորհ ունել չաշագործելու Կարնոյ դաշտին մէջ գտնուած հանքերը և մանաւանդ ածուխի հանքերը, որոնք կը գտնուին Կարնոյ արեւմտեան կողմը Սէվխի գիւղի և Ալերի Ջէվիրմէյի գիւղախումբին Գարախան գիւղին շրջակայքը՝ Խորթոք անուն տեղը։ Նոյնպէս քննութիւններ կատարել Թորթում և Նամրվան գաւառակներուն մէջ՝ սև սամթի, Բաբերդի մէջ՝ պղինձի և Դերջանի շրջակայքը գտնուած ածուխի հանքերուն նկատմամբ, միանգամայն ուրիշ հանքերու համար ալ խուզարկութիւններ կատարել։

ԶՈՐԼՈՒԻ մէջ անցեալ շաբաթ օր տեղատարափ անձրեւ գալով, շատ մը ածուխ ու ձմեռուկ հեղեղներէն քշուեր են։ Ընկոյզի խոշորութեամբ կարկուտ ալ տեղալով բաւական վնաս հասուցեր է։

ՐԷՈՒՖ ՓԱՇԱ, Կարնոյ կուսակալը, որ քննական պտոյտի համար Դերջան կը գտնուէր, յուլիս 21ին Բղի ուղեւորեր է։

ՆԱՂԿԱԽՏ.—Թահէրբալօս կ՚ըսէ թէ Բերայի Այնալը Չէշմէ Թաղին մէջ ծաղկախտ երեւան եկած է։ Թաղին բնակիչներուն մեծ մասը հիմա գիւղերը կը գտնուին, բայց ձմեռը եթէ վերադառնան ու բազմութիւնը շատնայ, հիւանդութիւնը աւելի պիտի ճարակի։

ՊՈՍՆԱՅԻ ՈՒ ՀԵՐՍԷԿԻ օրթոտոքս ժողովրդեան կողմէ Կ. Պոլիս եկած պատուիրակներ, որոնք կրօնական խնդիրներու կարգադրութեան համար եկած էին, երէկ իրենց տեղերը վերադարձան։

ԷՏՐԻՄԻՏԻ ծովածոցին շրջակայքը խաղողի բերքը այս տարի տասը հազար կենդինար կը հաշուուի։ Խոզկաղինի բերքն ալ գոհացուցիչ է։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ օսմ. գոմիսէր Նուսուհի պէյ, որ արձակուրդով Կ. Պոլիս կը գտնուի, վաղը Սոֆիա պիտի ուղեւորի։

ՔՈՒՉ.—Իզմիրէն կը գրեն թէ Այտընի նահանգին Թուզլի առաջին բերքը վաղը Իզմիր պիտի տարուի, սովորական խրախճանութիւններով։ Այս տարուան բերքը 25,000 բեռ կը հաշուուի։

Պ. ՊԷՐՃԷ, Նախագահ Հանրային Պարտքի Վարչական խորհուրդին, ամսոյս 17/29ին Ֆրանսա պիտի ուղեւորի։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ վարժարանի մէջ դայեակներու ուսուցիչ կարգուեցաւ տիկին Թուրասի։

ԹՆԴԱՆՕԹԱՐԱՆԻ վերատեսչութեան բոլոր պաշտօնեաներուն ու քարտուղարներուն ալ հելլենական պատերազմի շքանշան պիտի տրուի։

ԹԻՐՄԱՆԻ զինուորական նաւաշինութեան համար Ֆրանսայէն նոր գործիքներ պիտի բերուին։

Պ. ՐՈՍՈԼԱԹՕ առեւտրական և հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան իրաւագէտ խորհրդականի օգնական կարգուեցաւ հինգ հազար դրուշ ամսաթոշակով։ Կայս. Իրատէ մը արտօնեց այս անուանումը։ Պ. Րոսոլաթօ այսօր պիտի սկսի իր պաշտօնին ձեռնարկել։

«ՍԹԱՄՊՈԼ» կայս. շոգենաւին ներքին մասերը նորոգուեցան և հիմակ արտաքին կողմը կը ներկուի։

ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ հանգստեան թոշակի սնտուկին վարչութիւնը խնդրեց Բ. Դուռնէն որ ապահովութեան սնտուկէն ունեցած 12,000 ոսկիի առնելիքը վճարուի, որովհետեւ պայմանաժամը անցած է։ Առաջարկեց որ ապահովութեան սնտուկը գտնուած դրամները ծախուին և արդիւնքը յատկանայ իր առնելիքին։ Այս մասին տեղեկութիւն ուզուեցաւ առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց նախարարութենէն որ պատասխանեց թէ ապահովութեան սնտուկը Մալիյէէն նոյնչափ առնելիք մը ունի, զոր կարելի է հանգստեան սնտուկին պահանջքին հետ հաշուեկշռել, ապա թէ ոչ, ապահովութեան սնտուկը ուրիշ կերպով չի կրնար պարտքը վճարել։ Գալով աւանդները ծախելու խնդրին, եթէ գործադրուի, ապահովութեան սնտուկին վարկը բոլորովին կը կոտրի հանրութեան առջեւ։

ԻԶՄԻՐԻ Խըտմէթ լրագիրը կ՚ըսէ թէ Այտընի Էօտար պէյ, ծրագիր մը մատուցանելով կուսակալութեան, առաջարկեր է հիմնական բարենորոգումներ գործադրել թեղւոյն Սէնայի վարժարանին մէջ, ուր հիմա խեղճ որբերը առանց բան մը ուսանելու ժամանակ կ՚անցընեն։

ԽԱՂՈՂԻՆԵՐԸ.—Ձեռնհաս պաշտօնաքսնը ծանոյց նահանգները որ անկատար մնացած խճուղիներու շինութիւնները վաւեթան աւարտել։

ԼՈՒՍԱՑԱՓՈՒՆՆԵՐԸ.—Սեւծովու երկայն յօդուածով մը ձեռնհաս իշխանութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ կարգ մը լուսայարկերներու վրայ որոնք բարձր տուրքեր առնելով և այլ գեղծումներով հանրութեան կը վնասեն։

ՆԱԶԻԼԼԻ (Այտըն) գայմագամ Ղալիպ պէյ Ալաշէհր փոխադրուեցաւ և իրեն յաջորդեց Ալաշէհրի գայմագամ Թահիր պէյ։

ԶՈՐՍ ԲԺԻՇԿՆԵՐՈՒ ԽՆԴԻՐԸ.—Բերայի մէջ բժշկական գործողութեան մը վրայ գացող կնոջ համար կ՚ըսուի թէ երկու անգամ վիժեր է և այս անգամ ալ նոյն պատճառաւ հիւանդանալով բժշկական գործողութեան ենթարկուեր է։ Ամուսինը, որ դեղագործ է, զաւակ ունենալ կ՚ուզէ եղեր, բայց կնոջ ըրածը մեռնելէն ետքը միայն հասկցեր է։

ՀԱՑ.—Իզմիրի Թաղապետութիւնը տպար փռուեր հաստատեր է որոնք թէ՛ լաւ տեսակէ և թէ՛ որոշեալ գինէն երկու քուէկէս փարա զեղչով հաց կը ծախեն։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ.—Կոնիա վիլայէթին 99 տարուան մենաշնորհ կը խնդրէ Պանտըրմայէն Սոմա 208 քիլոմէթրոնոց երկաթուղի մը շինելու համար։ Կոմ վիլայէթ կ՚առաջարկէ իւրաքանչիւր քիլոմէթրը 150,000 փր. ի շինել կառավարութեան հաշւին եւ միայն հարիւրին վեց երաշխաւորութեան գումար կ՚ուզէ։

ԿՐԵՏԷ.—Քիսամօ գաւառակէն Ֆիլօքանաքի, հարուստ մարդ մը որ 12 տարի առաջ Ցունաստան երթալու համար ճամբայ ելած էր, մինչեւ հիմա անյայտացած ըլլալով կը կարծուէր թէ նաւը ընկղմած եւ ինք ալ խեղդուած ըլլայ։ Բայց հիմակ իմացուած է թէ նաւին նաւաստիները զայն սպաննած ու դրամները կողոպտելով, մարմինը Արշիպեղագոսի կղզիներէ մէկը ձգած են, ուր ոսկորները գտնուեցան։

ԱՂԻՔԻՍԱՆՏՐԻՈՅ ոստիկանութիւնը վերջերս երեւան հանեց հինգ տարի առաջ գործուած ոճիրի մը հեղինակները։ Երկու կեսաշւերչիկ կիներ իրենց տունին մէջ սպանուած և տունը ամբողջովին կողոպտուած էր։ Դրացիներէն մէկը՝ Սէյյիտ Ահմէտ Էլ Ասէլ, որուն վրայ կասկած կար, ոճրին հետեւեալ օրը անյայտացած էր։ Ոստիկանութիւնը անկէ ի վեր խուզարկութիւն կը կատարէր. վերջապէս յաջողեցաւ գտնել Սէյյիտ Ահմէտ-Էլ-Ասէլի կինը որ իր երկան պահուած տեղը իմաց տուաւ։ Էրիկն ու կինը դատուեցան։ Առաջինը դատապարտուեցաւ ցկեանս տաժանակիր աշխատութեան և երկրորդը տասնըհինգ տարուան բանտարկութեան։

ՍՈՍԿԱԼԻ ՎՐԷԺԽՆԴՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ.—Պերկամայի (Այտըն) Գոնըգ գիւղախումբին մէջ վերջերս ոճիր մը գործուեցաւ։ Հինգ տարի առաջ յոյն աղջիկ մը գինիի տակառի մը մէջ իյնալով խեղդուած էր։ Աղջկան մայրը Թաշուլա կը մտածէր վրէժ լուծել տակառին տէրոջմէն՝ գինեպան Վանկէլէն։ Աւելի ստացած էր։ Վանկէլ Նորածին զաւակ մը ունէր, զոր կիրակի օր մը եկեղեցի կը տանէին կնքելու։ Թաշուլա յանկարծ յարձակեցաւ նորածինին վրայ և ձեռքը եղած դանակը տղեկին կուրծքը մխել ուզեց, բայց թող չտուին։ Այս դէպքէն չորս-հինգ տարի վերջը օր մը նորածինին անյայտ եղաւ և չ՚րցան գտնել։ Վերջերս գիւղին մէջ Նաւիոզու Անտոն անուն մարդ մը հիւանդանալով քահանայ մը կանչեց և խոստովանելով ըսաւ թէ մէկ քանի ամիս առաջ այգիի մը մէջ աշխատած պահուն տեսեր է թէ Թաշուլայի երկու ոտքը պարկ մը կը նետեն ջրհորին մէջ. հետեւեալ օրն ալ գինեպան Վանկէլի տղին կորսուած ըլլալը իմանալով կասկածեր է թէ ջրհորը նետուածը պարկին մէջ անոր դիակը գտնուած ըլլայ։ Հետեւեալ օրը պարկը հաներ և տեսեր է թէ խեղճ տղեկին մարմինը կը պարունակէ կտոր կտոր եղած։ Քահանան իմաց տուեր է կառավարութեան որ քննութեամբ հաստատեր է թէ Թաշուլա կերպով մը Վանկէլի տղեկը տունէն ներս առեր, խեղդեր և մարմինը ջրհորը նետել տուեր է իր զաւակներուն։ Ոստիկանութիւնը ջրհորին մէջ գտեր է տղեկին ոսկորները։ Մարդն ու զաւակները ձերբակալուեր են։

ՈՃՐԱԳՈՐԾ ԿԻՆԸ.—Թիրէի (Այտըն) Տաղտէրէ գիւղին մէջ Մուսա անուն հովիւի մը կինը ուրիշ երիտասարդի մը սիրահարած ըլլալով, որոշեց էրիկը մէջտեղէն վերցնել։ Գիշեր մը իր սիրահարին օգնութեամբ էրիկը խղդեց քնացած տեղը։ Ոստիկանութիւնը իմանալով երկու ոճրագործները ձերբակալեց։

ՁՑԱԶՈՂԻՆ ՈՃԻՐ ՄԸ.—Թուրք լրագիրները կը պատմեն թէ առեւտրական դատարանին գործադիր դիւանի քարտուղարներէն Նէճմէտտին էֆ. որ հաշիւներուն մէջ բաց մը ունենալով պաշտօնէ դադրած էր, ոճրագործութեան մը դիմել կ՚որոշէ բացը գոցելու համար։ Նոյն դիւանին աւանդներու պաշտօնեայ՝ Հասան Րիզա էֆ.ի տունը կը հրաւիրէ, սպաննելու և ունեցած դրամը, եայլն կողոպտելու նպատակաւ. բայց ընկերներէն մէկը անոր նպատակը հասկնալով իմաց կու տայ Հասան Րիզա էֆ.ի որ ոստիկանութեան կը դիմէ։ Նէճմէտտին էֆ.ի այս մտադրութիւնը ստուգուելով կը ձերբակալուի։

ԲՈՒԼԻՈՍԻ (Սև ծով) բոցերէն անցնող առագաստանաւի մը նաւաստիներէն Աբտուլ, անցեալ օր կայմին վրայ աշխատած պահուն վար ինկաւ և մեռաւ։

ՕՁԻ ՄԸ ՇԱՀԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆԸ.—Գալւոյ Քէչէճիլէր Թաղին մէջ անցեալ օր Քէրիմ անուն մարդ մը տան ախոռը մաքրելու պահուն օձ մը ոտքին պլլուեցաւ։ Քէրիմ անշարժ մնաց, ձեռքի գաւազանով ակռաները խ...ել, բայց օգուտ չունեցաւ. օգնութիւն գոչեց և եղբայրը գալով դանակով սպաննեց օձը։ Քէրիմ վտանգաւոր վիճակի մէջ է, որովհետեւ օձը չ փեն աւելի նեղած էր ոտքը։

ԽԱԲԵԲԱՅՈՒԹԻՒՆ.—Ոստիկանութեան պաշտօնեաները երէկ Ղալաթիա կողմը ձերբակալեցին Մայիս անուն յոյն մը որ պղինձի փոխ իբրեւ ոսկիի փոխ ծախելով այս ու այն կը խաբէր։ Մայիս մէկ քանի ամիս առաջ ակերիչ մը խաբած էր իբրեւ նմոյշ ոսկիի փոշիի ցոյց տալէ յետոյ պղինձի փոշի վաճառելով և այսպէս 300 ոսկին շորթած էր։ Մայիսի վրայ, ձերբակալուած պահուն, 15 դրամ ոսկիի փոշի գտնուեցաւ։

ԷՅՈՒՊԻ մէջ, առջի օրը, թուրք կին մը լուցկի վառած ատեն հագուստները բռնկեցան. երեսը ու մարմինին այլեայլ մասերը այրեցան ծանր վէրքեր պատճառելով։ Անմիջապէս հիւանդանոց տարուեցաւ։

—ՎԱՆԱՅ և Մուշի Հասմէականներու առաջնորդ Տ. Ներսէս եպիսկոպոս Ճնտուեան երէկ Վանէն մայրաքաղաքս եկաւ։

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Եգիպտոսի մէջ հրատարակուող լրագիրներուն թիւն է 87, առանց հաշուելու արաբերէն ու ֆրանսերէն պաշտօնաթերթերը։ Այդ լրագիրներուն 60ը Գահիրէ կը հրատարակուին, 22ը Աղեքսանդրիա և 5ը Բոռ-Սայիտ։ 58ը արաբերէն են և 29ը եւրոպական լեզուներով։ Արաբերէն թերթերուն 37ը քաղաքական են, 4ը գաւեշտական, 9ը գիտական հանդէս, 3ը երկրագործական, 3ը դատական, 3ը բժշկական, 3ը կրօնական, 2ը մանկավարժական և 2ը կանացի խնդիրներով զբաղող։ Եւրոպական թերթերուն 21ը քաղաքական են, 1ը գաւեշտական, 1ը առեւտրական հանդէս, 3ը գիտական, 1ը դատական, 1ը մանկավարժական և 1ը դիւանագիտական։

—Ներկայ տարւոյ առաջին վեցամսէի միջոցին՝ Սուէզի ջրանցքին եկամուտը եղած է 43 միլիոն ֆրանքէն քիչ մը աւելի։ Եթէ երկրորդ վեցամսեան ալ նոյնքան կամ աւելի մօտ եկամուտ տայ, 1898ի եկամուտները գերազանցած պիտի ըլլան ջրանցքին բացման յաջորդող բոլոր տարիներու հասոյթը։

—Եգիպտոսի Թղթատարութիւնը իր 1897ի գործառնութեանց վիճակագիրը հրատարակած է ուսկէ կ՚երեւայ որ փոխանակուած նամակներու թիւը եղած է 25,720,000, մինչ 1896ին 24,110,000 էր, այսինքն 100ին 6.7ի յաւելուած մը վերջին տարուան համար։ Թղթատարութեան միջոցաւ կատարուած լրագրական բաժանորդագրութեանց թիւը որ 1896ին 1887 էր, 2000ի բարձրացեր է։ 1897ին Եգիպտոսի ու օտար երկիրներու միջեւ փոխանակուած են 78,520 ծանրոց-փոստ, 262,400 եգիպտ. ոսկիի արժողութեամբ։ Այս ճիւղին մէջ ալ հասոյթի յառաջեմ առաւելութիւն կայ, վասն զի 1896ին ծանրոցներու թիւն էր 73,250 և արժէքը՝ 248,000 ոսկի։ Նոյնպէս Թղթատարական ծրարներու համար որոնցմէ 173,000 ղրկուած է Եգիպտոսի զանազան կողմերը և 154,500 օտար երկիրներ. 1896ին առանց թիւն էր 153,000 և 131,9000. Թղթատարական 14 նոր կայաններ բացուած են նախորդ տարուան մէջ Եգիպտոս։

1897ի Թղթատարական եկամտացոյցին մէջ ենթադրական հասոյթ նշանակուած էր 107,000 ոսկի։ Իրական հասոյթը եղած է 118,815 ոսկի։ Ընդհանուր ծախսը եղած է՝ 97,262 ոսկի, որուն 73,792ը ամսաթոշակ և 23,400ը շահագործման զանազան ծախքեր։ Հետեւաբար զուտ հասոյթ կը մնայ 21,563 ոսկի։

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

Այսօրուան եւրոպական Սուրհանդակը սովորականէն երեք ժամ վերջը ստացուելուն համար, հարկադրուած ենք բանի մը լուրեր միայն տալ։ Ինչպէս յայտնի է, այս յապաղման պատճառը ձիարք Մուսթաֆա Փաշայի կողմը պատահած անձրեւախառն փոթորիկներն են։

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

Վիէննայի թերթերէն, 16 Օգոստ.

ՍՊԱՆԵԱ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԱՇՏՈՒԹԻՒՆ.—Մատրիտէն 13 օգս. Թուրք պաշտօնական հեռագիր մը կը հրամայէ Քուպայի, Փորթօ-Րիքոյի և Փիլիպպեաններու ընդհանուր հրամանատարներուն որ ի գործ դնեն ստորագրուած որոշմնագրի պայմանները, ու նաեւ պատրաստութիւն տեսնեն զինուորները պարպելու համար։ Այս հեռագիրներուն մէջ կը հրամայուի նաեւ պատրաստուած գտնուիլ, եթէ ապստամբները ուզեն իրենց չահատակութիւնները շարունակել։

—Վաշինկթընէն հեռագրուած էր բոլոր պատերազմական նաւերու հրամանատարներուն որ թշնամութիւնները դադրեցնեն։ Այս հեռագրի բովանդակութիւնն արդէն սկսած է գործադրուիլ։ Հաշտութեան որոշմնագիրը պիտի բաժնուի Քուպայի ապստամբներուն բոլոր առաջնորդներուն։ Կամիղ պիտի նկատուի իբր գլխաւորը Քուպայի ապստամբներուն։

—Զօրավար Մայէս կը հեռագրէ իր կառավարութեան թէ ստացած է կառավարութեան այն լուրը որով թշնամութիւնները պէտք է դադրին։

ՓԻԼԻՊՊԵԱՆՆԵՐԸ.—Ամերիկեան կառավարութիւնը որոշած է այլ եւս զօրք չի ղրկել դէպի Փիլիպպեանները, իբրեւ աւելորդ եթէ զօրավար Մէրիթ պահանջէ։

—Հոնկ Քոնկէ կը հեռագրուի թէ Բոստըլէան շոգենաւը որ թշնամութիւնները դադրեցնելու հրամանը պէտք է հասցունէր Մանիլա, այդտեղէն ճամբայ ելեր է արդէն։

ՓՈՐԹՕ-ՐԻՔՕ.—Լոնտոնէն հեռագիր մը կը յայտնէ թէ Փոնսէի մէջ գտնուող ամերիկացիները դադրեցուցած են իրենց թշնամութիւնները։

ՔՈՒՊԱՅԻ ՍՊԱՆԻԱԿԱՆ ԶՕՐՔԵՐԸ.—Զօրավար Շէֆթըր իր կառավարութեան ուղղած հեռագրի մը մէջ կը յայտնէ թէ Իւլա թէ Լասոն շոգենաւը 2193 սպանիական գերիներով Սանթիակոյէ ճամբայ ելած է դէպի ի Սպանիա։ Շէֆթըր կը կարծէ թէ պիտի կրնայ ինքն ալ 3 կամ 4 օրէն ճամբայ ելլել։

ՊԱՊԻՆ ՍՈՒՂՋՈՒԹԻՒՆԸ.—Հակառակ բոլոր լուրերուն, Հռոմէն Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէի քաշուած հեռագիր մը կը պնդէ թէ Պապին առողջութիւնը խանգարուած չէ և թէ ինքը անձամբ կատարեր է երկուշաբթի օրուան պատարագը։

Պէռլինի թերթերէն, 15 Օգոստ.

«ՊԷՌԼԻՆԷՐ ԹԱԿԷՊԼԱԹ» կ՚իմանայ թէ Վաշինկթընի մէջ ստորագրուած հաշտութեան որոշմնագիրը լաւ տպաւորութիւն մը յառաջ չէ բերեր Մատրիտի մէջ։

ՔՈՒՊԱՅԻ մէջ հիւանդացած ամերիկացի զօրքերը նորէն իրենց հայրենիքը փոխադրելու լուրը մեծ յուզում յառաջ կը բերէ Մ. Նահանգներուն մէջ։ Հիւանդներով լեցուն շոգենաւեր որոնք Սանթիակոյէն մեկնած էին արդէն Նորֆօլք և Մոնթաուք հասած են։ Շոգենաւի մէջ խռնուած ըլլալնուն համար աւելի դէշ վիճակի մէջ հասան այս տեղերը։ Ճամբորդութեան միջոցին բաւական սնունդ չէին ունեցած և բժշկական խնամքը անբաւական եղած է։

ՄԷՍՍԻՆԱՅԷՆ հասած հեռագիր մը կը յայտնէ թէ երկրաշարժի ուժով ցնցումներ պատահած են ուրկէ ժողովուրդը մեծ անհանգստութեան մէջ է։

ՃԵՌԱԳԻՐ

Անգլիա և Ռուսիա

ԲԱՐԻԶ, 17 օգս.—Ռուսիա ապահովութիւն տուաւ Անգլիոյ թէ Չինաստանի մէջ խաղաղասէր նպատակ ունի։

Կայսերաց տեսակցութիւն

ԲԱՐԻԶ.—Ռուսիոյ և Գերմանիոյ կայսրերուն տեսակցութիւնը Լիվատիայի մէջ տեղի պիտի ունենայ։

Սպանիա կայան

ԲԱՐԻԶ.—Մ. Նահանգները մտադիր են կղզիներ (Փիլիպպեանները) գրաւել, Բալօ Բակըյի մէջ ածուխի կայան մը հաստատելու համար։ Մ. Նահանգները պատրաստ են գործադրելու այս մտադրութիւնը, թէեւ Գերմանիա արգելք յարուցանէ։

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

Մանիլայի Դէպ

ԲԱՐԻԶ, 17 օգս.—Հոնկ-Քոնկէն Նիւ-Եորք Հէրըլտի ուղղուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Փիլիպպեանց ապստամբները, Մանիլայի անձնատուութեան չմասնակցելնուն համար դժգոհ ու զայրացած, յարձակեր են Ամերիկացիներուն վրայ, որոնք պատրաստուեր են անոնց դէմ միջոցներ ձեռք առնելու։

Մոլուքել Սէրվէրա

ՆԻՒ ԵՈՐՔ.—Ծովակալ Սէրվէա հրաման ստացաւ շոգենաւ նստելով անմիջապէս Սպանիա դառնալու։

Սանթիակօ

ՎԱՇԻՆԿԹԸՆ.—Սանթիակոյէն ամերիկեան զինուոր փոխադրող նաւերու մեծ մասին մէջ դեղին տենդ ծագեցաւ։

Աւստրիա և Հունգարիա

ՎԻԷՆՆԱ.—Իշլի մէջ կայսեր նախագահութեամբ և Թուն ու Կ...լախովսքի կոմսերուն և Պառոն Պանֆիի միջեւ կատարուած խորհրդակցութիւնները արդիւնք մը չունեցան Բէշթայի մէջ օգոստ. 12.24 նորէն խորհրդակցութիւններ պիտի կատարուին։

Սերպիա

ՊԷԼԿՐԱՏ.—Արքայական հրամանագիր մը փակեց նոր նստաշրջանը Սքուբշինայի որ նոյեմ. 24ին նորէն պիտի գումարուի։

Ֆրանսա և Մ. Նահանգները

ԲԱՐԻԶ.—Ֆրանսայի Նախարարներու Խորհուրդին մէջ, նախագահութեամբ Պ. Ֆէլիքս Ֆօրի, արտաքին գործոց նախարարը կարդաց Պ. Մաք Քինլիի հեռագիրը որով շնորհակալութիւն կը յայտնէ Ֆրանսական կառավարութեան բարեխառն միջնորդութեան համար և կը ծանուցանէ թէ Մ. Նահանգները Բարիզը ընտրած են հաշտութեան բանակցութիւններուն համար, որպէսզի իրենց բարձր համարման ու վստահութեան հաւաստիքը տան։

Հելլէն զինուորականները

ԱԹԷՆՔ.—Պատերազմական նախարարը հրամայեց քննութիւն կատարել դատական իշխանի պարզաբերութեան սպաներուն դէմ, որոնք վերջին պատերազմին, Լարիսան պարպելու պահուն, հոն ձգած են զինուորական բոլոր քարտէզները։

Սերպիոյ Բագաւորը

ՎԻԷՆՆԱ.—Սերպիոյ Թագաւորը հոս ժամանեց։

Զօր. Զէրնայէվի մահը

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.—Զօրավար Զէրնայէվ մեռաւ։

ՍԱՆԱՍԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ԺԸ. ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ 1898—1899

Վարժարանիս ԺԸ. Տարեշրջանը կը սկսի յառաջիկայ (1898) Սեպտ. 1ին, եւ նորեկ աշակերտաց մուտքի քննութիւնները տեղի կ՚ունենան Օգոստ. 28ին։

Նոր թոշակաւոր աշակերտաց ընդունելութեան պայմաններուն և այլ տեղեկութիւններու համար, ծնողք կամ խնամակալք կրնան դիմել Կ. Պոլիս, Ազգ. Պատրիարքարանը և կամ Կարին, վարժարանիս Տեսչութեան։ 8 3—5

ՌՈՊԸՐԴ ՔՈԼԷՃ

Այն Քոլէճ, հաստատեալ կայս. Բարձր Իրատէով, կազմակերպեալ է Եւրոպեան ու Ամերիկեան նոյնօրինակ հաստատութեանց նման, ունենալով նշանաւոր դասատուաց կաճառ մը որով կը կառավարուի. Նաեւ ընտիր և յաջողակ ուսուցիչներ՝ Հայերէն, Պուլկարերէն, Յունարէն, Գերմաներէն, Ֆրանսերէն և Թրքերէն լեզուաց համար։ Ունի գրատուն մը, իբր 8000 հատորներէ բաղկացեալ, երկրաբանական, հանքաբանական, կենդանաբանական և բուսաբանական հաւաքածոներ, և բնագիտական, տարրաբանական, բնախօսական և այլ բազմաթիւ գործիներ։

Քոլէճին նպատակն է ժամանակիս պահանջման համաձայն բարձրագոյն կարգի կրթութիւն մը տալ իրեն դիմող երիտասարդաց. Նոր տնօրինութիւնք եղած են բնական գիտութեան դիւրութիւններ ընծայելու համար։

Ռոպէրդ Քոլէճի մէջ աւանդեալ գրական և գիտական ուսմանց լեզուն Անգլիերէն է. սակայն իւրաքանչիւր ուսանող պարտաւորեալ է ուսանիլ իր մայրենի լեզուն և տոհմային պատմութիւնը։ Հայերէն լեզուի և դպրութեան համար գծուած է ուսման կատարեալ ընթացք մը որուն պիտի հետեւի իւրաքանչիւր հայ ուսանող։

Հաստատութեան քարաշէն և հոյակապ շէնքերը կառուցուած են ի Րումէլի Հիսար, Վոսփորի Եւրոպական կողմը գտնուող բերդերուն ետեւը բլրոյ մը վրայ, որոյ դիրքը Վոսփորի ափանց վրայ գեղեցկագոյնն և ամենէն առողջարարն համարուած է։

Քոլէճին յառաջիկայ տարեշրջանը կը սկսի սեպտեմբեր 15ին։ Մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել առ Տեսչութիւնն, ի Րումէլի-Հիսար։
102 2—24

ՔԻԶԻԶԱՆԱ

QUISISANA

(Բերա Մեծ փողոց, Նախկին Սանփրալ Գարէնթրօն)

Բոլոր ամուսիններու անզուգական հաստատութիւնը իրեն կը քաշէ Բերայի հասարակութեան ամենէն ընտրեալ դասակարգը։ Սպասարկութիւնները շատ գոհացուցիչ կերպով տեղի կ՚ունենան, գործողութիւնները շատ կանոնաւոր կերպով կը կատարուին և ամէն յաճախորդ գոհ սրտով կը մեկնի։ Մեքենաներուն պարզած տեսարանը մանաւանդ այնքա՛ն հրապուրիչ է եգիներն ալ ա՛յն ատենէն դիւրամատչելի որ ամէն մարդ հոն կ՚անցընէ իրիկուան հանգիստի ժամերը։ 95 6—15

Տր. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ եւ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
396, Մեծ փողոց Բերա, 396
Տեսնել 4րդ երեսը

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԴԻՏԱՐԱՆ

Օգոստոս 6 1898

Կ. ՊՈԼԻՍ.—Ծանրաչափ 759.
Ջերմաչափ 21.
Օդը ամպամած։
Կէս օր.—Ժամը 5.1։

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ԴՈՒՐՍ

Ջերմաչափ	Զրոյէն վար	Զրոյէն վեր
Տրապիզոն	—	22
Սելանիկ	—	—
Իզմիր	—	23
Հալէպ	—	—
Պէյրութ	—	—
Պաղտատ	—	—
Արխանկէլ	—	16
Բեդրսպուրկ	—	17
Մոսկուա	—	14
Բարիզ	—	20
Վիէննա	—	18
Օտեսա	—	19
Սօֆիա	—	16
Աթէնք	—	23

Սեւ ծովուն վիճակը Քիլիայի մէջ.—Հանդարտ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	25	19
Ամենէն բարձր գին	»	25	21 1/2
Ամենէն վար գին	»	25	19
Րումէլիի երկթ. գոց.	Ֆր.	111	75
Ամենէն բարձր գին	»	112	—
Ամենէն վար գին	»	111	62 1/2

ԲԱՑՈՒՄ 6 Օգոստոս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Ք. Կ.	25	16
Րումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	111	37
Օսմանիյէ		421	—
Ռէժի		292	—
Օսմ. Պանքա		12	25
Քրէտի Ժէնէրալ Օթթմ.		9	05
Երկրագործական Պանքա		7	30
Աօս. Օթ. Շանժ է Վալէօր	Ա. Ո.	3	18
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	67
Թրամուէյ բաժնեթ.		780	
» Ժուիսանս		270	—
» պարտաթ.	Ֆր.	502	—
Տէրքոսի ջուրի ընկ.	»	303	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ	»	455	50

ՍԹԻԼԱՆՑ

Քոնսոլիտէ ութ օրուան	Օ. Ո.	2	80
» մէկ ամսուան	»	—	—
Րումէ. երկթ. ութ օրուան	»	—	—
» » մէկ ամսուան	»	—	—

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	09
Անգլիական ոսկի	»	109	39
Բոլ էմբէրիալ	»	90	10
Քրիմիզ	»	51	05
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	01
Մէթալիք	»	98	—
Րուպլի թղթադրամ	Օ. Ո.	8	59

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	25
» » » չէք	»	110	05
Բարիզ » »	Ֆր.	23	01 1/4
» » » չէք	»	22	95
Պէրլին անտոկոս չէք	Մարք	18	43 1/2
Վիէննա չէք	Ֆիօր.	10	86 1/2

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՆԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 17 Օգոստոս

Օսմ. Քոնս. Սէռի Ա.	Ա. Ո.	66	50
» » » Բ.	»	46	25
» » » Գ.	»	26	25
Դ.) բաց.	»	23	18
) գոց.	»	23	18
Փոխառութիւն Գասապա	»	83	50
Օսմ. 3 1/2 %	»	79	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	12	06
Այտընի երկաթուղի	»	12	25
Եգիպտական Միացեալ	»	109	—
Անգլ. Քոնսոլիտէ		110	68
Հելլենական 5 %	»	37	50
Մոնոբոլ հելլենական 4 %	»	43	—
Ռանթ » 4 %	»	32	50
Պուլկ. փոխառ. 6 % 1888	»	91	—
» Նոր » 6 % 1892	»	96	—
Փոխան. Բարիզի վրայ	»	25	50
Դրամազեղչ	»	2	1/2

ՎԻԷՆՆԱ, 17 Օգոստոս

Փոխան. Բարիզի վրայ	Ֆիօր.	47	55
» Լոնտոնի վրայ	»	120	35
Րումէլիի երկաթուղի	»	60	70
Օսմ. Ռէժի	»	133	—

ԲԱՐԻԶ, 17 Օգոստոս

Օսմ. Քոնս. Սեռի Դ.	) բաց.	Ղրշ.	23	35
	) գոց.	»	23	35
» » » Բ.		»	48	50
» » » Գ.		»	27	30
Օսմանիէ		»	421	—
Րումէլիի երկաթուղի		Ֆր.	112	—
Օսմ. Ռէժի		»	292	—
Օսմ. Կայս Պանքա		»	557	—
Ֆրանս. Ռանթ 3 %		»	103	52
Քրէտի Լիոնէ		»	875	—
Պանք տը Բարի		»	——	—
Սուէզի բաժնեթուղթ		»		
Իտալական Ռանթ		»	92	42
Սպանիական արտաքին		»	40	92
Չէք Լոնտոնի վրայ		»	25	320
Դրամազեղչ		»	02	—

ՊԷՐԼԻՆ, 17 Օգոստոս

Օսմ. փոխառութիւն 1888	մարք	97	20
Րումէլիի երկաթուղի	»	115	40
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	97	20
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	300

ԻԼԱՆ ԱՆԱՏՈԼՈՒ ՕՍՄ. ԹԻՄՈՒՐ ԵՕԼՈՒ

Հայտար-Բաշա-Ան՚գարա վէ Էսկի-Շէհիր-Քօնիա Թիմուր եօլու քումփանեասը իւզէրինտէ իճրա խուսուսընտա զէխայիր նագ իաթընա գադիմ խուսուսունտէ օլան 15 վէ 101 նումերօլու ֆէվքէլատէ վէ մուվաքքաթ սէյրի խաֆիֆ թարիֆալար 1898 սէնէսի միլատիյէսի շէհրի իւլուլի իպտիտասընտան իթիպարէն պիլ իլղա այնի նումերօլար իլէ մուրաքքամ վէ մէզքիւր թարիֆալարտա միւնտէրիճ այնի զէխայիր վէ մէվատտա ... 1898

ՄՈՒՏԻՐԻՅԷԹ

ՍԻՐՕ ՏԸ ՌԷՖՕՐ ԻՕՏԷ
ԿՕՒՄԾ ՍԻ ԸՆԿ.
SIROP de RAIFORT IODÉ

Բժիշկներու կողմէ յանձնարարուած՝ Միւս Անթիփզօռպիւթիքի և Մօռիւ ձկան իւղին տեղ՝ աւշակութեան, տժգոյն ու տկարակազմ տղայոց մորթի փշտիկներուն դէմ. ինչպէս նաև վիզի գնտիկները հալեցնելու և ախորժակը բանալու համար։

Փարիզ, 8. Վիվիէն փողոց և բոլոր դեղարանաց մէջ Ա.

Իր անպատասխան պատճառաւ

ՇԱՊՕԹՕ

բերթօնը միակն է որ կը գործածուի Գ. Բասթէօռի, Պէլլիէի, Վիէննայի և Բերլին ընդարձակ ուսումնարանին. բուն և Ֆրանսայի ծովային նախարարութեան կողմէ։

ԱԶԳՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱՐԱԳ ՆԵՐԳՈՐԾՈՒՄ

ՇԱՊՕԹՕԻ ԳԻՆԻ
ՊԵՊՍԻՆԵԱՆ ԲԵՐԹՕՆԻ
VIN CHAPOTEAUT

Բերթօնն, որ իբր ամենալաւ սնունդ ծանօթ է, կովի մսին մարսողութեան արդիւնքն է՝ պեպսինի և կամ նոյն իսկ ստամոքսին միջոցաւ. Այդ կերպով կը սնուցանեն հիւանդները, նոր ապաքինածները, ինչպէս նաև այն անձերն, որք ունին հիւծուած առաջ եկած անօրինութիւն, սնունդներէ նողկանք, տենդ, շաքարախտ, Թոքախտ, Թանչք, ուռեցք, քանսէռ, ստամոքսի ու լեարդի հիւանդութիւն՝ տաք երկիրներ բնակելէ յառաջ եկած։

ՇԱՊՕԹՕ, 8, Վիվիէն փողոց, Փարիզ, և բոլոր դեղարանաց մէջ։ Ա.

ՌՕՍԻԱ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20 ի կայս. Իրատէով արտօնեալ Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրկ Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորսքայա 37
Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ. — ԿԵԱՆՔ. — ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ. — ԱՐԿԱԾՔ.

Ընկ. դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած 10,000,000 Ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար 67,000,000 »
1895 ի հասոյթք 25,000,000 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է մօտ 100,000,000 »

Ընկերութեան քննիչ ի Կ. Պոլիս Ա. ՀԻՐՄԻԻԶ...
Ղալաթիա, Քարաքէօյ Կրայ (Ճին Մուստաֆա տեղը)
Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար ԹԷՈՏՈՐ ՌԷՊՊԷՆ

ԼԱ. ՆԻՒ-ԵՈՐՔ
ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.
ՌԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԳՈՒՄԱՐ
906,000,000 ՖՐԱՆՔ

Տնօրէնութիւն յԵւրոպա
Փարիզ, 16, Գալվաա տէ գ'իթալիէն. 1, 3, եւ Լը Բէլթիէ փողոցի անկիւնակէտ շէնքին մէջ
1845ին հիմնուած է եւ

Ապահովագրեալներու վճ. 1 Միլ. —	133,000000

1895 տարեշրջան

Ապահովագրեալներու վճարուած	87,000000
Հասոյթ	196,000000
Նոր ապահովագրութիւնք	861,000000

1896 յունուար 1

Աւանդը եւ անշարժ կալ. յԵւրոպա	40,00000
Ցաւելեալ դրամագլուխ	121,00000
Արդի ապահովագրութիւնք 4 Միլ. —	141,00000

Տնօրէնութեան առանձնաշնորհք
Շահաբաժիններու բարգաւաճ և ապահովագիներու վերադարձնելու՝ ի դէպս մահու.
Գայմանագրութեան նոր եղանակ
սկսեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս։ ԱՌԱՆՑ ՎԵՐԱՊԱՀՈՒՄԻ ի մասին բնակութեան և ուղեւորութեան.
Հինգ տարի եւսը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով ընկերութենէն փոխառութիւններու որոց գումարը նշանակուած է ապահովագրին մէջ. աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
188 Ճ. ՈՒ. ՀՃԻՒԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Վօյվօտա ..., Ղալաթիա

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852
Տ[րբ] Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396
(Եաննի ...)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենապատիկ ցաւած ակռաներն ... կը լեցնեն. ...

Նորագոյն եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր, և գիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականի, ... երաշխաւորեալ։

Բերնի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին ինչպէս նաև թրմբեցուցիչ դեղերու և ամենակատարելագործեալ աքաններու միջոցաւ, ... պատասխանատուութիւն.

Ց.Գ. Ամերկ. ատմ. համաձայն ձեռները կիրակի օրերն ալ, (...) ինչպէս նաև ամէն օր, (...) հիւանդ. կընդունին Բերայի գործատեղին
Գաւառքուց ... կրնան դիմել իրեանց բնակարանն, Թիւ 1 ... փողոց.

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ
Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1898 Մայիս 8 (Ն. Տ.) կիրակիէն սկսեալ

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱ ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Թ.34 խառն Առտու ժ. վ.	ԵՐԹ Թ.36 խառն Իրկն. ժ. վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Թ.31 խառն Առտու ժ. վ.	ԴԱՐՁ Թ.33 խառն Իրկն. ժ. վ.
11 —	7 40	մկն. Քարաքէօյ Կամուրջ ժմ.	3 50	11 30
11 25	8 5	ժմ. Հայտար Փաշա մկն.	3 25	11 5
11 45	8 17	մկն. Հայտար Փաշա ժմ.	3 13	10 50
12 52	9 30	ժմ. Բէնտիք մկն.	1 58	9 34
1 —	9 38	մկն. Բէնտիք ժմ.	1 50	9 24
1 26	10 5	» Թուզլա »	1 27	9 2
1 49	10 34	» Կէյպզէ »	1 2	8 38
2 13	11 —	» Տիլ Իսքէլէսի »	12 30	8 9
2 24	11 13	» Թավշանճըլ »	12 18	7 59
2 43	11 34	» Հէրէքէ »	12 5	7 47
3 4	12 —	» Եարըմճա »	11 32	7 20
3 18	12 17	» Թիւթիւն Չիֆթլիք »	11 14	7 5
3 29	12 30	» Տէրինճէ »	11 3	6 56
3 43	12 48	ժմ. Իզմիտ մկն.	10 45	6 40
4 5	— —	մկն. Իզմիտ ժմ.	— —	6 18
4 42		» Պէօյիւք Տէրպէնտ »		5 42
5 14		» Սապանճա »		5 12
5 41		» Ատա Բազար »		4 54
6 28		» Կէյվէ »		3 58
6 54		» Աք Հիսար »		3 32
7 29		» Մէքէճէ »		3 3
7 59		» Լէֆքէ »		2 29
8 37		» Վէզիր Խան »		1 51
9 20		ժմ. Պիլէճիք մկն.		1 11
9 35		մկն. Պիլէճիք ժմ.		1 —
10 45		» Քարաքէօյ »		12 10
11 28		» Պօզիւք »		11 34
12 14		» Ին Էօնիւ »		10 57
12 44		» Չուքուր Հիսար »		10 24
1 22		ժմ. Էսկի Շէհր մկն.		9 45
իրկն.				առտ.

ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐ ԳՕՆԵԱՅԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառք. Թ. 222 խառն Առտու ժ. վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴՐՁ Կառք. Թ. 221 խառն Իրկն. ժ. վ.
10 20	մկն. Էսկի-Շէհիր ժմ.	1 37
11 3	» Կէօքճէ Քըըք »	1 2
12 3	» Սապօնճը բունար »	12 21
12 53	» Ալաեունտ »	11 30
1 42	» Չըքիւրլէր »	10 38
2 47	» Տէօյեր »	9 49
3 15	» Ինհսանիյէ »	9 11
3 41	» Համամ »	8 44
3 55	» Կազլըկէօլ համամ »	8 35
4 50	» Աֆիոն Գարա Հիսար »	8 3
5 27	» Պէօյիւք Չօպանլար »	7 7
6 26	» Չայ »	6 17
7 18	» Իսհագլու »	5 18
7 46	» Եասսիան »	4 44
8 18	» Աք շէհիր »	4 18
8 59	» Ագայըլ քէօյ »	3 37
9 40	» Ջավուշճը քէօյ »	2 54
10 20	» Իլկին »	2 20
11 14	» Գատըն-Խանը »	1 20
12 5	» Սէրայ-ինի »	12 33
12 40	» Մէյտան »	11 52
2 —	» Բունար-Պաշը »	10 46
2 46	ժմ. Գօնիա մկն.	9 54
իրկն.		առտ.

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ
Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1898 Մայիս 8 (Ն. Տ.) կիրակիէն սկսեալ

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐԷՆ ԷՆԿԻՒՐԻԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառք. Թ. 122 խառն Առտու ժ. վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴՐՁ Կառք. Թ. 121 խառն Իրիկն. ժ. վ.
12 20	մկն. Էսկի Շէհիր ժմ.	11 16
1 6	» Աք Պունար »	10 32
1 48	» Սիրրի Քէօյ »	9 58
2 34	» Պէյլիք Ախուր »	9 4
3 44	» Սարիքէօյ »	8 2
4 38	» Պիչէր »	7 —
5 20	» Սասիլէր »	6 18
5 58	» Պէյլիք Քէօփրիւ »	5 48
6 50	» Բօլաթլի »	5 —
8 10	» Մալի Քէօյ »	3 35
9 10	» Սէնճան Քէօյ »	2 27
10 —	ժմ. Էնկիւրիւ մկն.	1 35
իրկն.		առտ.

ՖԷՆԷՐ ՊԱՂՉԷԻ ԳԻԾ
ՈՒՐԲԱԹ ԵՒ ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐԸ

Ծիւզաւորումին մէջ կառք կը փոխեն բոլոր Թրէնները բաց ի Թիւ 522 և 525էն՝ որոնք ուղղակի կուգան

ԿԱՅԱՐԱՆ	ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 522 Իրիկն. ժ. վ.	ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 524 Իրիկն. ժ. վ.
Քարաքէօյ մկն.	6 10	7 40
Հայտար Փաշա »	6 45	8 17
Գըզըլ Թօփրագ »	6 52	8 26
Ծիւզաւորում »	6 57	8 33
Ֆէնէր Պահճէ ժմ.	7 4	8 40

ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 523 Իրիկն. ժ. վ.	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 525 Իրիկն. ժ. վ.
Ֆէնէր Պահճէ մկն.	7 50	10 20
Ծիւզաւորում »	8 1	10 30
Գըզըլ Թօփրագ »	8 5	10 34
Հայտար Փաշա »	8 20	11 5
Քարաքէօյ ժմ.	8 45	11 30

COMP. RUSSE
NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Շաբթական երթեւեկութիւնք

Դշ. 4 16 Միտիլլի, Իզմիր, Փիրէոն, Աղեքսանդրիա, ժամը 3ին յետ միջօրէի։
Դշ. 5 17 Սեվաստաբոլին սուրհանդակ, առաւօտեան ժամը 10ին։
Եշ. 6 18 Տարտանէլ, Այնօրօզ, Սելանիկ, Իզմիր ժամը 4ին յետ միջօրէի։
Շբ. 8 20 Ինէպօլու, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն եւ Պաթում առաւօտեան ժամը 11ին։ 562

ՖՐԵՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլի և Արեւելեան ծովուն Խառն ... ընկերութիւն

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Վիրգօրիան	10500	Ֆլավիան	3500
Աստէնիան	10500	Էճիբշիըն	3500
Քէստրիան	10500	Ալբօ.րն	3000
Լանքաստրիան	9000	Ալճէրիան	2500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Գօլոմպիան	8000	Աթէնիան	2500
Ճօրճիան	8000	Անտալուզիան	2500
Քոստոնիան	8000	Ալզաշիըն	2500
Ֆիրճինիան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինճօ	900
Վավօնիան	3700	Օպօրթօ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսպօն	800
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունն հանելու համար իրենց հրահանգը գրել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՕՆՏԷՆ
Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Թիւ 1 Ղալաթիա

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Ընդմէջ Հըլլ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	Դօմօ	1497	Կօզօ	1011	Մալմօ	724	Ռօզարիօ	1862
Ալէքթօ	3607	Դօնկօ	2906	Կրօտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սարֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Դօրսօ	895	Հիրօ	775	Մարղէլլօ	3709	Ցիրիօ	1735
Արիօստօ	2377	Տիտօ	4811	Հիտալկօ	1581	Միրատօ	3557	Սիլվիօ	1193
Պասանօ	1822	Տօմինօ	937	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Սբէրօ	1200
Պօրտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հօրադիօ	3600	Մօնդէպէլլօ	1735	Թասսօ	1328
Պրավօ	1076	Տրաքօ	1713	Հումպէր	596	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրիւնօ	841	Տինամօ	504	Իակօ	2354	Նէրօ	1083	Թօքիօ	3827
Պըֆֆալօ	4431	Էպրօ	2464	Իտաճօ	5540	Օհիօ	4100	Թօլէտօ	1470
Գէյրօ	1671	Էլտօրատօ	1520	Ժիւնօ	1080	Օնթարիօ	4036	Թօրքիտօ	487
Գալիբսօ	1337	Էշադօ	1481	Քլէսօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2428
Գամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քօլբինօ	2307	Պալէրմօ	1637	Վասբօ	1914
Գադօ	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօվնօ	1700	Բօլօ	510	Վօլօ	1289
Ձիբակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Րիալթօ	2229	Վօլթուրնօ	2396
Միսէրօ	1834	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէբանդօ	2272	Րինալտօ	1663	Եէտօ	1850
Դիօ	2697	Կալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	...լօ	1613	Զէլօ	1200
Գօլօրատօ	4235	Կիդանօ	1243	Լօրէնզօ	3191	Ռոմէօ	1789		

Միէթօ շոգենաւը, Նաւապետ Պօյդ, ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն հոս հասաւ։
Հինտու շոգենաւը, Նաւապետ Քօքս, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հըլլ և ամսոյս 12ին պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար։
Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՐԻՉՕ
Թիւ 17—18, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Իւսկիւտարէն Կամուրջ — Կամուրջէն Իւսկիւտար

1¹ — Պէշիք 6 15 | — — 7 — Գզկ.
11 30 Վոսփ. 6 50 Պէշիկ. | 11 30 7 40 Պշկ.
12 15 7 55 Պէշիկ. | 12 15 8 20
1 — 8 50 | 1 — 9 —
1 30 9 35 | 1 50 9 40
2 — 9 45 Ֆէրպ. | 2 25 10 15 Գզկ.
2 30 10 10 Պէշիկ. | 2 50 Վոսփոր 10 30 Ֆէրպ
3 — 10 35 Գզ.Գզ. | 3 5 10 40 Գզկ.
3 15 Ֆէրպ. 11 — Գզկ. | 3 30 11
3 30 11 — Ֆէրպ. | 4 — 11 25 Գզկ.
4 — 11 20 | 4 30 Ֆէրպօթ 11 30 Ֆէրպ
4 30 12 — | 4 35 11 50
4 45 Ֆէրպ. | 5 — 12 15
5 5 | 5 40 Պէշիկ.
5 35 | 5 30 Ֆէրպօթ
5 50 | 6 15 Պշկ.

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն Կամուրջ — Կամուրջէն Իւսկիւտար

11 15 Պէշթ. 6 20 Պէպ. | 11 45 7 5 Պշբ.
12 — 6 50 Պշբթ. | 12 20 7 40 Պշբ.
12 40 8 Պշբթ. | 1 — 8 20
1 20 8 45 | 1 35 9 —
2 — 9 30 | 2 20 9 40
2 45 9 45 Ֆէրպ. | 2 35 Վոսփ 10 15
3 25 10 15 | 3 5 10 30 Ֆէրպ.
3 15 Ֆէրպօթ 10 35 | 3 30 10 40
4 5 11 — Ֆէրպ. | 4 — Ֆէրպօթ 11 20
4 40 11 10 | 4 45 11 30 Ֆէրպ.
4 45 Ֆէրպօթ 11 45 | 5 30 11 45
5 25 12 — | 5 30 Ֆէրպօթ 12 15
5 50 Պշկ. | 6 15 Պէպէք

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

2 — Հարէմէն Սալաճագ բացի կիր.է)
4 — » » բացի ուր.է
10 40 » » բացի ուր. կիր. օրերէ)
11 25 » » ուր. կիր. ժ. 10.45ին
1 30 Կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ բացի կիր.է
3 30 » » բացի Ուր.է
10 10 » » անտի Սալաճագ բացի ուր. կիր. օրերէ
11 10 » » Սալաճագ (կիրակի եւ ուրբաթ օրերը ժամ 10.30ին։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ
ԵՒ
ԹԱՇ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱԲԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՅ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 15 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
4 45 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
9 45 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
4 — Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
5 30 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 30 Սիրքէճիէն Գպթ. Իւսկիւտար

Ծան. — Օրը միջապատ եղած ատեն շոգենաւք իրենց գտնուած տեղերը պիտի մնան։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԷՑԿԱՆՃԸ Է ՄԷՐՈՐԷՆ
Ն. ՊԱՔՆԷ ԵՒ ԸՆԿ.
Մարսիլիայի և Պոլսոյ միջև ...

ԺԱՄԱՆՈՒՄ
» 18 Ժէօռժ Անժէրսն։
» 22 Սիւրտասս Անատոլուի եզերքէն

ՄԵԿՆՈՒՄ
» 20 Ժէօռժ Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում և Նովօրոսսիք։
» 23 Սիւրտասս Մարսիլիա ուղղակի

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,
Ա. կարգ 245 Ֆրանք
Բ. » 175 »

Ոտղանի և արագ ուղեւորութիւն
Նաւազէզի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար
Դիմել առ գործակատար ԹԻՈԹԷՄ ՐԸՊՈՒԼ
575 Թօփհանէ, քարափին վրա

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ՆՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (5)

ԷՄԻԼ ՌԻՇՊՈՒՐ
ԱՐՈՒԱՐՁԱՆԻՆ ՏՂԱՆ

Ա.

ՏՐԿՈՒ ՄԱՐՔԻԶՈՒՀԻՆԵՐԸ

Պլեակը գրեթէ աւերակ էր երբ Ֆուրմի կոմսը գնեց զայն պատառ մը հացով, ինչպէս կ'ըսեն, իր ընդարձակ պարտէզներուն, ծառաստաններուն, Վօժվալի անտառին և Սօրպիէներուն ագարակին հետ։ Իսկոյն գործաւորներ բերաւ և չորս ամսուան մէջ նորոգութիւնը լմնցաւ։ Պլեակին մէջն ազնուական է։ Նորոգութիւնը շատ ծնրատաւ, բայց երբ մարդ մը հարուստ է, աղէկ բան է իր ստակը գործածել գիտնալ խել մը աղքատ մարդիկ աշխատցնելով, որք ինքզինքնին և ընտանիքնին ապրեցնելու պէտք ունին։

Այն օրը նկարիչն երկու նիստ ունեցաւ, նոյնպէս հետեւեալ օրը։ Մարքիզուհիին պատկերն բատ բաւականի նկարուած ըլլալով, մնացածը կրնար կատարել առանց անոր ներկայութեան։

Զայն ազատ թող տալէ առաջ Ալպէռ բռնեց ձեռքէն և պատկերին առջեւը տարաւ։ Մարքիզուհին երկարօրէն դիտեց զայն, և նկարչին այնպէս թուեցաւ թէ աննշմարելի ժպիտ մ'անցաւ շրթունքին վրայէն։ Գնաց հայլիէն մէջ ինքզինքը դիտեց, յետոյ նորէն պատկերին առջեւը գալով, թեւերը խաչաձեւ կուրծքին վրայ դրաւ և երկարօրէն դննեց։

Լուսոյ նշոյլ մ'անցաւ աչքերուն մէջէն, և «Լէօնթին, Լէօնթին» մրմնջեց։

Զայնն առաջին անգամ կը լսուէր երկու օրէ ի վեր. անոյշ ձայն մը, որ զարմանք պատճառեց նկարչին։

— Լէօնթին» կ'ըսէ, ըսաւ կամաց մը ջաղացպանուհին։

Ալպէռ նշանացի լռեցուց զայն։

— Կարծես թէ յիշողութիւնը կ'արթննայ, ըսաւ ինքնիրեն երիտասարդ նկարիչն՝ աչքը մարքիզուհիին վրայ սեւեռելով. ո՛վ գիտէ, ճարտար յիմարաբոյժի մը խնամքին յանձնուելով կրնայ թերեւս խելքը գլուխը գալ։

— Լէօնթինն է, ըսաւ նորէն գըժբաղդ խելագարը գլուխը խոնարհեցընելով պատկերն ողջունելու պէս. Ցեղայ խիստ շարժումով մը շտկուելով.

— Ես մարքիզուհին եմ, ըսաւ։

— Ի՞ր մարքիզուհին, հարցուց նկարիչը։

— Լո՛ւռ, ըրաւ մատներուն ծայրը շրթունքին վրայ դնելով։

Եւ մեկնեցաւ՝ իր այլանդակ զգեստին ծալքերուն մէջ փաթթուելով։

Ողորմելին նորէն յաւիտենական գիշերին մութերուն մէջ ինկեր էր։

Քանի մ'օր ետքը պատկերը գրեթէ լմնցած էր. Նկարիչը վերջին վերջին հարուածը տուեր էր դէմքին և գլխուն՝ նոյն սենեակին մէջ ուր խենթը տասուին իր աչքին առջեւ կը կարծէր։

Ջաղացքին մէջ բնակելուն ժամանակը լրացած էր։ Թէեւ ջաղացպանուհին և էրիկը շատ աղաչեցին որ քանի մ'օր ալ կենայ, բայց մտիկ չըրաւ. Նկարներն ու կտաւները ժողվեց, ծրարեց, հեռեւեալ առտուն չուելու համար։

Ոըպէյէն մեկնելէ առաջ անգամ մ'ալ մարքիզուհին տեսնել ուզելով՝ դուրս ելաւ ագարակն երթալու համար։

Նոյն միջոցին երկու պատուական աշխէտ նժոյգներէ լծուած բաց կառք մը մեծ ճամբէն դարձաւ մտաւ ծառուղին, որ ագարակը կը տանէր։

Կառավարին քով սպասաւոր մը նստած էր։

Երկու տիկին և տասնեւվեց տարեկանի չափ հրաշագեղ աղջիկ մը նստած էին կառքին բարձիկներուն վրայ։ Հագուստնին պարզ էր բայց շնորհալի և նրբաճաշակ. բնաւ չէր նմաներ այն պոռոտ արդուզարդերուն, որք մետաքսի, կաշի, ժապաւէններու և ժանեակներու ցոյց մ'են։

Թէեւ ժամը իրիկուան չորսն էր, տաքը տակաւին մեծ ըլլալով, հովանոցներնին գլխնին կը պահպանէր արեւուն կծու զգուանքէն։

Ագարակին սպասաւորներէն մին հեռուէն կառքին գալը տեսնելով՝ վազեր իմաց տուեր էր տիրուհիին։

— Տիկին Ֆուրմի կոմսուհին է, գոչեց ագարակին վարձակալուհին. առաջին անգամ է որ կուգայ. թէ որ առաւօտէն գիտնայի...

Խեղճ կինն անպատրաստ վիճակի մէջ էր։

— Շուտով, Պետրո՛ս, աւել մը զարկ բակին՝ մինչեւ մեծ դրանը դուռը։ Դուն ալ, Բլարի՛ս, վազէ կահերը շտկէ և փոշիները սրբէ։ Օ՛ն փութացէք, տղա՛քս։

Խենթը սրահին ծայրն անկիւն մը նստած էր։

— Դուք ալ, մարքիզուհի՛, ըսաւ կինը, կրնաք վեր ելնել ձեր սենեակը, եթէ կ'ուզէք։

Խենթը լսելու երեւոյթ չունեցաւ, վասն զի չշարժեցաւ տեղէն։

Բայց վարձակալուհին ուրիշ գործեր ունենալով՝ չէր կրնար մարքիզուհիով զբաղիլ։ Իսկոյն գլխուն թաշկինակն և խոհարանի գոգնոցը հանեց, մօտակայ սենեակ մը մտաւ, և աղնենկար գտակով մ'և քաթէկաւոր հնդիկ կտաւէ գոգնոցով մը դուրս ելաւ։

Այսպէս պատրաստուած էր, երբ կառքը կեցաւ դրանն առջեւ։ Սպասաւորը վազեց բացաւ կառքին դռնակն, և տիկինները թեթեւապէս դուրս ցատկեցին։

— Սիրելի՛ տիկին Ռէպլոյ, ձեզի այցելութիւն մը տալու եկանք, ըսաւ կոմսուհին շնորհալի ձեւով մը։

— Մեծ պատիւ մ'է որ Տիկին կոմսուհին ինչպէս նաեւ այս տիկինները կ'ընեն իրենց խոնարհ աղախինին, պատասխանեց վարձակալուհին խոնարհութիւն ընելով։

— Այս դեռչկուհին ո՛չ կոշտ է, ո՛չ անշնորհ, ըսաւ միւս տիկինը կոմսուհիին ականջն ի վար։

Եւ ներս մտան։

Վարձակալուհին անոնց աթոռներ մատուցանելէ ետեւ, ի՛նչ կրնամ ձեզի նուիրել, տիկիններ, ըսաւ. Դուք գիտէք ի՛նչ կը գտնուի ագարակի մը մէջ, թարմ սեր և այս առաւօտ ածուած հաւկիթներ ունիմ. պարտէզէն ալ գեղեցիկ պտուղներ կրնամ բերել տալ։

— Սիրելի՛ս, մարդու նեղութիւն մի տաք մեզի համար, պատասխանեց կոմսուհին. թող տուէք ձեր պտուղներն որ աւելի հասուննան, և ձեր ձեռքէն բան մ'ընդունելու համար՝ սա արօտին մէջ ճարակող գեղեցիկ կովերէն մէկուն կաթը կը խմենք։

Սպասուհին մաքրափայլ ճերմակ ծածկոց մը փռեց կլոր սեղանի մը վրայ, վարձակալուհին ալ բերաւ յախճապակէ ելեք սկահակ, արծաթազօծ մետաղէ երեք դգալ, հին փայանսէ պնակներ, որ շատ հազուագիւտ են հիմա, և ագարակին մէջ եփուած թխորակ հացի նկանակ մը։

(Շարունակելի)